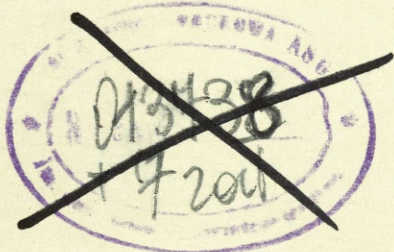

Prot. przekl. 12657

AG

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. SWIERCZEWSKIEGO

**DO SZYTKO
SWIERCZEWSKIEGO**

PAINE

Egz. Nr *23*

ZESZYT TAKTYCZNY
6(42)

036958

WARSZAWA
Lipiec 1969

**AROBWUM
BIBLIOTNI SZKOLENIOWE
KABE
im. gen. broni K. Swiercze**

X36958

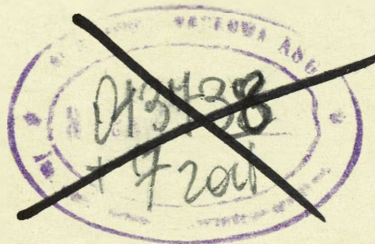
stvou; 457724

AG

Prot. prekl. 12657

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

DO SZYTKO
SAUSZCZKO

TAJNE

Egz. Nr 23

ZESZYT TAKTYCZNY
6(42)

036958

WARSZAWA

Lipiec 1969

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA
KAB.
im. gen. Świerczewskiego

X36958

stvou; 45+7szk

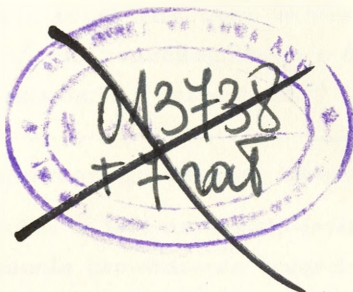
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

5
T A J N E

Egz.nr .....

23

Z E S Z Y T T A K T Y C Z N Y

6 /42/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

~~X~~ 36958

Warszawa

Lipiec 1969 r.

2

ES

WYDZIAŁ
HISTORII I
SPOŁECZNOŚCIOZNAWSTWA

Materiały do niniejszego Zeszytu opracowali: do części pierwszej - ppłk dypl. Maksymilian Kasprowicz, ppłk dypl. Jan Stychno; do części drugiej: ppłk dypl. Witold Górny /główny autor/, płk dypl. Jan Grzelecki, ppłk dypl. Władysław Bobryk, ppłk dypl. Wacław Izydorek, ppłk dypl. Hieronim Kierzkowski.

SPIS TREŚCI

Str.

Część pierwsza: "Planowanie działań zaczepnych w sztabie dywizji w warunkach stosowania broni jądrowej" 5

Rozwiązanie zadania zamieszczonego w Zeszytach Taktycznym nr 4/40, 1969 r.

Praca sztabu dywizji w zakresie planowania działań zaczepnych w warunkach stosowania broni masowego rażenia 5

1. Planowanie użycia broni masowego rażenia 5

2. Planowanie zadań dla poszczególnych pułków 10

3. Planowanie przesunięcia i rozwinięcia 7 DZ na rubieży ataku 11

4. Planowanie śmigłowcowego desantu taktycznego 13

Część druga. "Natarcie pułku w terenie lesisto-jeziornym" 20

1. Niektóre zagadnienia prowadzenia natarcia w terenie lesisto-jeziornym 20

2. Założenie ogólne do tematu: "Natarcie pułku w terenie lesisto-jeziornym" 26

3. Sytuacja artyleryjska 15 pz 31

4. Sytuacja inżynierska 15 pz 34

5. Sytuacja techniczna 15 pz 37

6. Sytuacja tyłowa 15 pz 40

Załączniki

Do części pierwszej:

- a/ Szkic nr 1 - Decyzja dowódcy 7 DZ
- b/ Szkic nr 2 - Plan desantowania 3/313 pz
- c/ Rozkaz bojowy

Do części drugiej

- a/ Szkic nr 1 - Położenie wojsk własnych i wiadomości o nplu o 16.00 8.6.

THE
[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

CZĘŚĆ PIERWSZA

PLANOWANIE DZIAŁAŃ ZACZEPNYCH W SZTABIE DYWIZJI W WARUNKACH STOSOWANIA BRONI MASOWEGO RAŻENIA

Rozwiązanie zadania zamieszczonego w Zeszycie Taktycznym nr 4/40/, 1969 r.

Praca sztabu dywizji w zakresie planowania działań zaczepnych w warunkach stosowania broni masowego rażenia

Wykonanie zadania przez 7 DZ uzależnione jest głównie od właściwego wykorzystania posiadanych środków jądrowych i wyzyskania skutków ich użycia przez nacierające oddziały. Rozpoczęcie natarcia wymaga uprzedniego przesunięcia i rozwinięcia oddziałów 7 DZ na rubieży ataku oraz użycia artylerii organicznej i przydzielonej dla zapewnienia skutecznego obezwładnienia czołowych punktów oporu npla i stworzenia warunków do natarcia z marszu.

Powyższe czynniki w zasadniczy sposób warunkują zakres i treść pracy sztabu w przygotowaniu wojsk 7 DZ do natarcia. Ponadto czas, jakim dysponuje 7 DZ na organizację natarcia, wymaga umiejętnej organizacji pracy przez szefa sztabu 7 DZ oraz poszczególnych szefów wydziałów sztabu, rodzajów wojsk i służb. Praca nad organizacją natarcia powinna być prowadzona równolegle w dywizji i pułkach.

Biorąc powyższe czynniki oraz decyzję dowódcy 7 DZ za podstawę do planowania natarcia i warunki, w jakich będzie ono się odbywało, w rozwiązaniu szczegółowym przyjęto omówione niżej kryteria.

1. Planowanie użycia broni masowego rażenia

7 DZ dysponuje następującą ilością środków masowego rażenia przydzielonych ze szczebla armii:

2 x 3 kt, 3 x 10 kt, 2 x 20 kt oraz 5 rakiet chemicznych.

Ponadto na korzyść 7 DZ wykonuje się:

- środkami 2 A - dwa uderzenia jądrowe o mocy 20 i 4 kt na odwody 1 KA/NZ/ oraz jedno uderzenie jądrowe o mocy 20 kt na odwód 6 DZ/NZ/;

5

- środkami 91 DZ - jedno uderzenie jądrowe o mocy 3 kt.

Dowódca 7 DZ zamierza użyć środki masowego rażenia do:

- zniszczenia zasadniczych sił 16 BZ;
- obezwładnienia odwodu 6 DZ /18 BPanc/;
- obezwładnienia odwodów 1 KA;
- wsparcia działań desantu taktycznego.

Z dotychczasowej oceny wynika, że 16 BZ npla organizuje obronę siłami trzech batalionów w pierwszym rzucie, a w odwodzie posiada prawdopodobnie bcz w rejonie lasów wsch. DABEL. Zniszczenie głównych sił 16 BZ npla można osiągnąć przez wykonanie w ogniowym przygotowaniu natarcia uderzeń jądrowych na odwody batalionów czołowych na głównym kierunku uderzenia 7 DZ oraz na odwód 16 BZ npla.

Dla zniszczenia wyżej wymienionych sił potrzeba 4 rakiet z głowicami jądrowymi. 7 DZ przydzielonymi środkami w jednej salwie może wykonać 3 uderzenia oraz jedno uderzenie środkami 91 DZ. W związku z tym istnieje możliwość wykonania czterech uderzeń jądrowych na siły główne 16 BZ npla. Pozostałe środki jądrowe mogą być wykorzystane w kolejnych salwach.

Obezwładnienie odwodów 6 DZ i 1 KA npla realizowane jest wysiłkiem środków jądrowych 7 DZ, 2 A i sąsiednich dywizji, to znaczy:

- w obezwładnieniu odwodów 6 DZ biorą udział środki jądrowe 2 A /1 x 20 kt/ oraz 7 DZ;
- w obezwładnieniu odwodów 1 KA biorą udział środki jądrowe 2 A /1 x 40 kt, 1 x 20 kt/, 8 DZ /1 x 20 kt/ oraz 7 DZ.

W związku z powyższym wstępnie można dokonać następującego podziału posiadanych środków masowego rażenia:

- zniszczenie głównych sił 16 BZ npla - 4 rakiety z głowicami jądrowymi o mocy 2 x 3 kt i 2 x 10 kt oraz dwie rakiety z głowicą chemiczną;
- obezwładnienie odwodów 6 DZ npla - 2 rakiety z głowicami jądrowymi o mocy 1 x 10 kt i 1 x 20 kt;
- obezwładnienie odwodów 1 KA npla - 1 rakietą z głowicą jądrową o mocy 20 kt;
- obezwładnienie SD 6 DZ npla - jedna rakietą z głowicą chemiczną.

Rezerwa dowódcy 7 DZ:

- jedna rakietą z głowicą jądrową o mocy 3 kt /zabezpieczenie lądowania desantu taktycznego/;
- dwie rakiety z głowicą chemiczną.

Analiza celów jądrowych

1. Analiza celu nr 1 /odwód 161 bpz organizujący obronę w rejonie pld. zach. BOLTIN/:

a/ Charakterystyka celu pod względem taktycznym z jednoczesnym określeniem warunków terenowych i rodzaju celu.

Cel nr 1 jest to kp, która może być wzmocniona czołgami, znajdująca się w obronie od godzin wieczornych 6.10. Do rana 7.10 npl ma możliwość wykonania prac inżynierskich /okopy, odcinki tranzei/, przez co zmniejszą efekty uderzenia jądrowego.

Powierzchnia celu nie przekracza 2 km^2 .

Teren w rejonie celu jest płaski i częściowo zalesiony, co wpływa dodatnio na równomierne rozchodzenie się fali uderzeniowej oraz możliwość zapalenia się lasów, w których może przebywać część pododdziałów npla.

b/ Skuteczność uderzenia jądrowego.

Do wykonania planowanego uderzenia jądrowego dysponujemy rakietą z głowicą jądrową o mocy 3 kt.

Pozycje startowe 7 drt znajdują się w odległości około 25 km od planowanego punktu zerowego.

Aby określić pewnie rażoną część celu, musimy ustalić następujące dane:

- wielkość celu - 2 km^2 ;

- charakter celu - siła żywa w tranzejach lub siła żywa w transporterach opancerzonych;

- odległość strzelania - 25 km.

Pewnie rażona część celu dla siły żywej w tranzejach - 53%; dla siły żywej w transporterach - 40%.

Wniosek: cel nr 1 będzie zniszczony.

Planowany punkt zerowy - środek celu.

Rodzaj i wysokość wybuchu - wybuch powietrzny wysoki /150 m/.

Czas wybuchu - na początku ogniowego przygotowania natarcia /G-60' /.

c/ Określenie bezpieczeństwa wojsk własnych.

Wojska własne będące w styczności z nplem są oddalone od planowanego punktu zerowego o 3,5 km. Natomiast wojska 7 DZ w mo-

7

momencie wybuchu będą się znajdować w odległości 12 km od tego punktu.

Pas bezpieczeństwa dla wojsk w transejach wynosi 2,9 km, a dla wojsk bez ukryć - 3,1 km podczas wybuchu ładunku jądowego o mocy 3 kt przy strzelaniu na odległość ponad 15 km.

Ponadto należy jeszcze uwzględnić zabezpieczenie przed promieniowaniem świetlnym wojsk będących w styczności z nplem oraz wojsk podchodzących z głębi.

Wielkość promienia czasowego oślepienia ludzi promieniowaniem świetlnym dla 3 kt wynosi około 6 km.

Wnioski:

Wojska będące w styczności z nplem znajdują się w zasięgu szkodliwego promieniowania świetlnego, należy więc powiadomić je o czasie wybuchu, aby mogły się ukryć.

Wojska podchodzące z głębi znajdują się w momencie wybuchu poza zasięgiem szkodliwego promieniowania świetlnego.

d/ Wnioski końcowe:

- cel nr 1 - kp będzie zniszczona /pewnie razona część celu=53%;
- moc ładunku jądowego - 3 kt;
- środek przenoszenia - rakietą z 7 drt;
- rodzaj i wysokość wybuchu - powietrzny, wysoki /150 m/;
- czas wybuchu - G-60;
- bezpieczeństwo wojsk własnych przed rażącym działaniem fali uderzeniowej zapewnione w 100%, a przed rażącym działaniem promieniowania świetlnego - nie zapewnione, co wymaga uprzedzenia wojsk o wykonywanym uderzeniu.

2. Analiza celu nr 2 /kp - odwód bz organizujący obronę w rejonie GERDSHAGEN/.

a/ Charakterystyka celu pod względem taktycznym - z jednoczesnym określeniem warunków terenowych i rodzaju celu oraz skuteczności uderzenia jądowego - patrz cel nr 1.

b/ Określenie bezpieczeństwa wojsk własnych:

Wojska własne będące w styczności z nplem są oddalone od planowanego punktu zerowego o 2 km.

Pas bezpieczeństwa dla wojsk w transejach przy wybuchu o mocy 3 kt wynosi 2,9 km, a dla wojsk bez ukryć - 3,1 km. Położenie

8

wojsk własnych: w stosunku do planowanego punktu zerowego wybuchu nie zapewnia warunków bezpieczeństwa. W związku z tym należy wyprowadzić wojska znajdujące się na kierunku planowanego uderzenia jądrowego, gdyż odsunięcie planowanego punktu zerowego na odległość 1 km dla stworzenia warunków bezpieczeństwa nie zapewni zniszczenia, ani też obezwładnienia celu. /Promień rażenia siły żywej w transejach przy wybuchu ładunku jądrowego o mocy 3 kt wynosi 675 m/.

c/ Wnioski:

- cel nr 2. /kp - odwód bz/ będzie zniszczony /pewnie rażona część celu - 53%/;
- moc ładunku jądrowego - 3 kt;
- środek przenoszenia - rakieta 91 drt;
- rodzaj i wysokość wybuchu - powietrzny, wysoki /150 m/;
- czas wybuchu - G-60' ;
- bezpieczeństwo wojsk własnych będących w styczności z nplem będzie zapewnione pod warunkiem ich wyprowadzenia z zasięgu rażenia fali uderzeniowej na odległość 1 km oraz uprzedzenia o wykonywanym uderzeniu.

3. Analiza celu nr 3 - bcz /odwód 16 BZ/

a/ Charakterystyka celu pod względem taktycznym - z jednoczesnym określeniem warunków terenowych i rodzaju celu.

Cel nr 3 jest to zgrupowanie około bcz, który do świtu 7.10 może zająć rejon i przygotować go pod względem inżynieryjnym do obrony. Jednak ze względu na charakter celu (pododdział czołgów) część załóg może być poza wozami bojowymi, dokonując obsługi technicznej sprzętu.

Powierzchnia celu wynosi 20 km².

Teren w rejonie celu jest płaski i częściowo zalesiony, co wpływa dodatkowo na zwiększenie skutków uderzenia jądrowego.

b/ Skuteczność uderzenia jądrowego.

Do wykonania planowanego uderzenia jądrowego można użyć jednej rakiety z głowicą jądrową o mocy 20 kt, lub dwu rakiet z głowicami jądrowymi o mocy 10 kt każda.

Celowiej jednak jest użyć dwu rakiet z głowicami jądrowymi o mocy 10 kt każda, gdyż powierzchnia celu jest wydłużona i efekty

uderzenia będą większe niż uderzenia jedną rakieta o mocy 20 kt. Pozycje startowe 7 drt znajdują się w odległości około 35 km od planowanych punktów zerowych.

Dla określenia pewnie rażonej części celu przyjęto:

- wielkość celu - 20 km² /dla dwóch uderzeń należy podzielić cel na dwie części po 10 km² każda/;
- charakter celu - siła żywa w czołgach lub siła żywa w transzejach, ewentualnie część załóg jako siła żywa odkryta;
- odległość strzelania - 35 km.

Pewnie rażona część celu dla siły żywej w czołgach wynosi 18%, siły żywej w transzejach - 25%, a siły żywej odkrytej - 60%.

Wniosek - cel nr 3 będzie obezwładniony.

Planowany punkt zerowy - zach. BORKÓW (5296a) oraz 500 m pld. most (5000b).

Rodzaj i wysokość wybuchu - powietrzny, niski /150 m/.

Czas wybuchu - G-60'.

Bezpieczeństwo wojsk własnych podczas wybuchu będzie zapewnione /odległość celu od przedniego skraju wojsk własnych wynosi 10 km/. Dla zwiększenia efektu uderzeń jądrowych na cel nr 3 celowo jest wykonać w następnej salwie dwa uderzenia chemiczne, które mogą zniszczyć npla na obszarze 30 ha każde.

Takie użycie środków jądrowych pozwoli zniszczyć, a nie tylko obezwładnić cel nr 3.

Uwaga - za podstawę do obliczeń przyjęto:

- wykresy skuteczności strzelania raketami;
- podręcznik "Służba Sztabów Ogólnowojskowych", str. 33-35.
- artykuł płtka GRZMILA - Myśl Wojskowa nr 4/61.

2. Planowanie zadań dla poszczególnych pułków

Dla 21 i 19 pz nacierających na głównym kierunku uderzenia dywizji zaplanowano zadanie bliższe o głębokości do 16 km uwzględniając w nim opanowanie przesmyków pomiędzy jeziorami na rubieży SZTERNBERG, DABEL, GOLDBERG. Opanowanie tej rubieży stwarza możliwość swobody manewru, a jednocześnie pozbawia npla dogodnej rubieży do obrony.

Tak głębokie zadanie bliższe 21 i 19 pz jest możliwe z względu na

zniszczenie zasadniczych sił 16 BZ npla środkami jądrowymi /4 uderzenia jądrowe/ oraz wykonanie uderzeń 3 e/l LMSz.

912 pz zaplanowano zadanie bliższe na głębokość około 8 km ze względu na działanie tego pułku bez wsparcia uderzeniami jądrowymi. Jednak, aby 912 pz mógł wykonać swoje zadanie, należy go wzmocnić przynajmniej dywizjonem artylerii.

7 pcz zaplanowano wprowadzić do walki w dwóch wariantach, tzn:

- z rubieży BODENPRITC, BELOW w razie konieczności odparcia kontrataku odwodów 6 DZ siłami 21 pz;
- z rubieży FRIDRICHS - RUHE, GREBBIN - w wypadku skutecznego obezwładnienia bronią masowego rażenia odwodów 6 DZ i możliwości skierowania go jako OW w celu połączenia się ze śmigłowcowym desantem taktycznym.

3. Planowanie przesunięcia i rozwinięcia 7 DZ na rubież ataku

Rozwinięcie wojsk 7 DZ do ataku związane jest z koniecznością przesunięcia na odległość około 60-70 km. Uwzględniając potrzeby posiadania w pierwszym rzucie trzech pułków i fakt, że 912 pz jest blisko w styczności z nplem, zachodzi konieczność przesunięcia pozostałych dwóch pułków.

W celu przesunięcia 21 i 19 pz istnieje możliwość wyboru tylko jednej drogi dla każdego pułku. Przesunięcie 21 pz na rubież ataku wymaga pokonania odległości 75 km, a 19 pz - 60 km.

Dla kierowania przesunięcia oraz rozwijania wojsk 7 DZ do ataku wyznaczone linie wyjściową na rubieży GEMKONDORF (7446), MALCHIN odległą od rubieży ataku:

- na drodze marszu 21 pz - 69 km;
- na drodze marszu 19 pz - 53 km.

Rubież rozwinięcia pułków w kolumny batalionowe wyznaczone w odległości 9 km od rubieży ataku.

Kalkulacje czasu przesunięcia i rozwinięcia 7 DZ opracowano w stosunku do "G". /Przyjęcie do kalkulacji symbolu "G" uwarunkowane jest brakiem konkretnego czasu ataku/.

Z chwilą otrzymania ze sztabu 2 armii czasu ataku należy symbol "G" zastąpić czasem rzeczywistym.

W kalkulacji przesunięcia i rozwinięcia wojsk 7 DZ przyjęto:

- średnią szybkość marszu od linii wyjściowej do rubieży rozwinięcia pułków w kolumny batalionowe - 20 km/godz.;
- średnią szybkość marszu w czasie rozwijania - 10 km/godz./od rubieży rozwinięcia pułków w kolumny batalionowe do rubieży ataku/;
- pokonanie odległości z rubieży ataku do przedniego skraju obrony npla z szybkością 15 km/godz.

Na pokonanie odległości od rubieży ataku do przedniego skraju obrony npla wynoszącej 1,5 km - przy założonej średniej szybkości w czasie ataku 15 km/godz. - potrzeba 6 minut. W związku z tym rubież ataku musi być osiągnięta o G-6'.

Na pokonanie przestrzeni pomiędzy rubieżą ataku a rubieżą rozwinięcia pułku w kolumny batalionowe wynoszącej 9 km potrzeba 54'. Wobec tego rubież rozwinięcia pułku w kolumny batalionowe musi być przekroczona czołem batalionów o G-60'.

Biorąc pod uwagę konieczność rozpoczęcia ogniowego przygotowania natarcia w momencie, gdy podchodzące wojska 7 DZ znajdują się w zasięgu głównej masy artylerii npla, oraz przyjętą koncepcję uderzeń jądrowych /na początku ogniowego przygotowania natarcia/ - dla zabezpieczenia się przed szkodliwym działaniem promieniowania świetlnego /ochrony wzroku i ochrony przyrządów optycznych/ należałoby osiągnąć wskazaną rubież o 5 minut wcześniej /G-65' /.

Od punktu wyjściowego do rubieży rozwinięcia w kolumny batalionowe 21 pz musi pokonać odległość 60 km, z tego 47 km ze średnią szybkością 20 km/godz. i 13 km ze średnią szybkością 15 km/godz.^{x/} Wobec tego na pokonanie tej odległości potrzeba 193 minut $\approx$ 195 minut. Linję wyjściową czołem sił głównych 21 pz powinien przekroczyć o G-4 godz. 20' . /6' + 54' + 5' + 195' = 260' = 4 godz. 20' /.

Wymarsz 21 pz z rejonu wyjściowego odległego o 5 km od punktu wyjściowego powinien nastąpić o G-4 godz. 35'.

Uwaga - w podobny sposób obliczano rozwinięcie 19 pz.

Przesunięcie na SO artylerii 7 DZ biorącej udział w ogniowym przygotowaniu natarcia planowano uwzględniając konieczność wcześniejszego

x/ Na 13-kilometrowym odcinku drogi marszu 21 pz przyjęto średnią szybkość marszu 15 km/godz. ze względu na charakter drogi /odcinek końcowy/.

12

zajęcia SO i z takim wyliczeniem, aby osiągnęła ona gotowość do otwarcia ognia w G-2 godz.

4. Planowanie śmigłowcowego desantu taktycznego

Możliwości załadowcze śmigłowców typu MI-6 i W-8 nie pozwalają na zabranie z desantem transporterów opancerzonych typu SKOT. Wobec tego wyznaczony do desantowania 3/913 pz należało wzmocnić pododdziałami wyposażonymi w transportery typu BRDM, aby uczynić batalion częściowo manewrowym.

Wzmocnienie 3/913 pz plr z 7 br, drrs 7 kchem, pl PPK z 19 pz oraz zabranie ciągników samochodowych do moźdz. 120 mm umożliwi dowódcy batalionu posiadanie - w ugrupowaniu bojowym batalionu po wylądowaniu - elementu zdolnego do manewru na zagrożonych kierunkach. Batalion wyznaczony do desantowania należy pozostawić w dotychczasowym rejonie ześrodkowania i uznać ten rejon za rejon wyjściowy desantu. Jest to uwarunkowane czasem potrzebnym na organizację desantu, a zmiana rejonu wpłynęłaby ujemnie na wykonanie czynności związanych z osiągnięciem gotowości do desantowania. Założono, że szczegółowy plan załadowania desantu opracuje dowódca 3/913 pz wspólnie z dowódcą 12 ps. W związku z tym przyjęto, że planowanie desantu w sztabie 7 DZ będzie się odbywać z udziałem dowódcy batalionu i dowódcy pułku śmigłowców.

Załączniki:

- nr 1 - Decyzja dowódcy 7 DZ /szkic/;
- nr 2 - Plan desantowania 3/913 pz /szkic/;
- nr 3 - Rozkaz bojowy 7 DZ.

Rozkaz bojowy 7 DZ nr 03. SD - las (7276), 6.10, godz. 20.30

Mapa 100 000, wydanie trzecie 1963 r.

1. Na rubieży PENCYN (8092), BYCOW (7294), CERNIN (6692), BRAUNSBERG (5810), KIRCH-ROZYN (6016), GROSS GRABOW (5420), jez. BINNEN ZEE (5000), KLAJN BEBELIN (4828) przechodzą do obrony oddziały 6 DZ / 3/, mając na przedniej rubieży obrony w pasie natarcia dywizji do bcz z 16 BZ w rejonach: CERNIN, PRYCEN (6204), LYBCYN (6092); HENERFEJDE (6006), DRAUNSBERG, jez. MER ZEE (5408); KIRCH-ROZYN, /wył/ KRAKOW, BELIN (5614). Na rubieży odwodów brygady w rejonie BORKOW (5294), /wył/ DOBBIN (4802), LOMEN (5408) ześrodkowuje się do bcz.

Stwierdzono ześrodkowywanie się odwodów npla w rejonach:

- 6 DZ, prawdopodobnie w sile około brygady /18 BPanc/, w rejonie: /wył/ jez. SZWERINER ZEE, KRIVIC, BRYEL;
- 1 DZ prawdopodobnie w sile brygady /2 BZ/ w rejonie lasów płd. PLAU;
- 1 KA, w sile około brygady /rozbita 11 DZ/, w rejonie lasów płd-zach. PARCHIM.

Liczyć się z tym, że npl do rana 7.10 na osiągniętej rubieży może zorganizować obronę skupiając główny wysiłek w rejonie PEECZ (6894), BRAUNSBERG, BORKOW (5294).

Ponadto w toku natarcia 7 DZ npl może:

- odwodem 16 BZ wykonać kontratak w kierunku BOLC (5698), PEECZ, BOLC, GANSZOW (6010) lub przejść do obrony rubieży: jez. FRENNT ZEE, jez. ROTENER ZEE, jez. GARDER ZEE;
- odwodem 6 DZ wykonać kontratak w kierunku BRYEL, GANSZOW lub przejść do obrony rubieży: jez. SZWERINER ZEE, jez. BARDNER ZEE, rz. WARNOU;
- odwodem 1 KA wykonać kontratak w kierunku PARCHIM, SZTENBERG lub przejść do obrony rubieży rz. SZTER, rz. ELDE.

14

Nie jest wykluczone użycie odwodu 1 DZ na kierunku działania dywizji.

2. W pasie natarcia dywizji armia wykona powietrzne uderzenia jądrowe na odwód 6 DZ rakietą o mocy 20 kt oraz na odwód 1 KA raketami 20 i 40 kt.

W przodzie 91 DZ prowadzi walkę obronną z zadaniem utrzymania do świtu 7.10 rubieży PEECZ, BADENDIK, WAREN. Po wejściu do bitwy 7 i 8 DZ przechodzi ona do odwodu dowódcy 2 A.

Na prawo 121 pz 12 DZ o świcie 7.10 naciera w kierunku PASSIN (7802), BRYEL (6078) i opanowuje rubież CASZENDORF (5472), JYLOHENDORF (5278); następnie naciera w kierunku BRYEL, HOLTHUZEN (3656).

Linia rozgraniczenia: LOIC (8476), LAAGE (8026), /wyt/ BYCOW, SZTERNBERG (5686), KRIFIC (4274), HAGENOW (2444).

Na lewo 22 pz 8 DZ o świcie 7.10 naciera z marszu w kierunku G. ZOLT BERG (5034), KAROW (3618), BARKOW (3012) i opanowuje rubież BENCYN (2606), /wyt/ KARBOW (2208), PLAU; następnie naciera w kierunku BARKOW, PUTLIC (0602).

Linia rozgraniczenia: MALCHIN, /wyt/ KRAKOW, jez. GOLDBERGER ZEE, LYBC (3002), CYRCOW (0878).

3. 7 DZ o świcie 7.10 z marszu naciera w kierunku GYSTROW, LUDWIGSLUST, rozbija npla na kierunku działania i do końca dnia opanowuje rejon RASTOW (2860), /wyt/ GLAJSZYN (0858), CYRCOW (0888). W dniu 8.10 naciera w kierunku LUDWIGSLUST, DANENBERG (8640).

Zdecydowałem do świtu 7.10 współdziałając z 91 DZ utrzymać rubież CERNIN, GANSZOW, SZTAFENSLUST (6216), GROSS RABOW. O świcie 7.10 uderzeniem czterech rakiet jądrowych, bronią chemiczną, lotnictwem, ogniem artylerii oraz uderzeniem trzech pułków w pierwszym rzucie rozbić 16 BZ npla na przedniej rubieży obrony. Dwoma raketami jądrowymi, lotnictwem oraz działaniem części sił dywizji na skrzydło i tyły odwodu 6 DZ, współdziałając z prawym sąsiadem, zniszczyć go i opanować rubież: /wyt/ CRIMTZ (4286), FRIEDRICHS - RUHE (3682), LANCKEN (3094), /wyt/ LYBC.

Następnie uderzeniem jednej rakiety jądrowej, lotnictwa pułku drugiego rzutu i działaniem śmigłowcowego desantu taktycznego w re-

15
jonie ptd. NOJSZTADT (1874), współdziałając z 8 DZ, rozbić odwody 1 KA npla i do końca dnia opanować rubież zadania dnia dywizji.

Drogi marszu: nr 1 - RAJ (7448), TYRKOW (6838), LAAGE, LYSSOW (7012), ptd BYCOW; nr 2 - MALCHIN, TETEROW, GYSTROW.

Linia wyjściowa - GEMKONDORF (7446), MALCHIN.

Rubież rozwinięcia w kolumny batalionowe - mlecz. (7204), rozwidlenie dróg (6616).

4. Rozkazuję:

a/ 21 pz z 7 pa /bez 2 d/ uderzeniem w kierunku wzg. 12,5 (6804), DABEL (5092), FRIEDRICHS - RUHE zniszczyć pododdziały 16 BZ w rejonie CERNIN, MYLENGEES (6204), DABEL i opanować rubież: /wyt/ SZTERNBERG, KUKUK (4892). Następnie współdziałając ze 121 pz rozbić odwód 6 DZ i opanować rubież BARNIN (4478), FRIEDRICHS-RUHE. Dalej nacierać w kierunku FRIDRICHS-RUHE, WARLOW (1660).

Droga marszu - nr 1. Linię wyjściową przekroczyć o G-4.20; rubież rozwijania w kolumny batalionowe - o G-1.00.

Rubież ataku - bezimienne wzgórze (6694a), pojedyncze zabudowanie (6404d) osiągnąć o G-0.06.

Linia rozgraniczenia: jez. PARUMER ZEE (6810), KARCHEC (6206), BORKOW (5094), FRIDRICHS-RUHE.

Wspiera 7 dar.

SD - ptd. GYLCOW (6806).

b/ 19 pz z 1/7 pa - uderzeniem w kierunku wzg. 45,4 (6208), BELOW (4602), LANCKEN (3094) zniszczyć pododdziały 16 BZ w rejonie: /wyt/ PRYCEN (6004), BRAUNSBURG, DOBBIN i opanować rubież KLEIN PRITZ (5064), BELOW. Następnie rozbić odwody dywizyjne i opanować rubież GREBBIN (3490), PASSOW (3404) tworząc warunki wprowadzenia do walki 7 pcz. Dalej nacierać w kierunku LANCKEN, PRISLICH (0874).

Droga marszu - nr 2. Linię wyjściową przekroczyć o G-3.20; rubież rozwijania w kolumny batalionowe - o G-1.00.

Rubież ataku - wzg. 40,1 (6006a), kościół BADENDIK (6012a) osiągnąć o G-0.06.

Linia rozgraniczenia: jez. GUTOWERODER ZEE (6416), jez. BREEZER ZEE (5410), /wyt/ jez. DOBBERTNER ZEE (4602).

16
Wspiera 4/2 ABAA.

SD - las (6408).

c/ 912 pz z 2/91 pa i kcz 911 pcz - uderzeniem w kierunku KOPPELOW (5222), KIRCH KOGEL (5012) rozbić główne siły bz 16 BZ npla w rejonie KELIN, /wył/ KRAKOW, wzg. 75,0 (5412) i opanować rubież ZUKWIC (5810), ALT ZAMMIT (5016). Następnie nacierać w kierunku KIRCH KOGEL, GOLDBERG i połączyć się z siłami 5 kp i CTK.

d/ 7 pcz - drugi rzut - maszerować drogą nr 2, a następnie w kierunku: GYSTROW, GREBBIN w gotowości wejścia do walki z rubieży BODEN, BELOW lub FRIDRICHS-RUHE, GREBBIN w kierunku BORKOW, ZALKOW, BRENZ (2076); współdziałając z pułkami pierwszego rzutu rozbić odwody 1 KA npla, połączyć się z 3/9 13 pz i opanować rubież zach. NEUSTADT, GROB LASCH (1670), WABEL (1476). Dalej nacierać w kierunku NEUSTADT, NEU KARSTADT (0864).

Linie wyjściową przekroczyć o G-1.05.

Rejon pośredni /wył/ GYSTROW, /wył/ TETEROW osiągnąć do G+1.00. Z chwilą wejścia do walki przydzielam 7 dar.

e/ 7 drt - w G-1.00 wykonać uderzenie jedną rakieta jądrową o mocy 3 kt na odwód 161 bpz oraz dwoma raketami o mocy 10 kt każda na odwód 16 BZ - wszystkie wybuchy powietrzne.

O G-0.00 wykonać uderzenie jedną rakieta chemiczną na SD 6 DZ i dwoma raketami chemicznymi na odwód 16 BZ. Być w gotowości do rażenia wykrytych środków napadu jądrowego i odwodów npla.

Bateria dyżurna - 2 bateria.

Rejon stanowisk startowych - WENDORF (7024), GREIMELIN (6622), wzg. 52,1 (7232).

Gotowość ognia - G-2.00.

f/ Artyleria: ogniowe przygotowanie natarcia - 54 minuty.

W czasie ogniowego przygotowania natarcia:

- obezwładnić artylerię i moździerze npla, szczególnie w rejonach: ptn. MUSTIN (5696), ptn.-wsch. LOMEN (5408);

- obezwładnić środki ogniowe i siłę żywą npla w czołowych punktach oporu.

17

W czasie ogniowego wsparcia natarcia:

- być w gotowości do zniszczenia nowo wykrytych środków napa-
padu jądrowego npla;

- obezwładnić odwody i wzbronić kontrataków z kierunków: BOLC,
PEECZ; BOLC, GANSZOW; BRYEL, GANSZOW; PARCHIM; SZTEN-
BERG;

- wesprzeć wprowadzenie do walki 7 pcz ogniem dwóch dywi-
zjonów.

DGA - 2 ABAA (bez 1 i 2 d), 7 dar.

Drogi marszu - nr 1 i 2.

SO - w rejonie wzg. 76,0 (6810), wzg. 12,5 (6804), AMTS BAUHOT
(6414).

Gotowość do otwarcia ognia - G-2.00.

g/ 7 paplot - osłonić artylerię dywizji na SO oraz rozwinięcie wojsk
dywizji do natarcia, artylerię w toku walki oraz 7 pcz w czasie wpro-
wadzania do walki.

1/21 paplot - osłonić 7 drt.

h/ 3/913 pz z pl kr 7 br, pl PPK 19 pz, drsap 7 bsap, drrs 7 kchem
- śmigłowcowy desant taktyczny - lądować w rejonie ptn. BRENZ,
TROB LAASCH, BLIEWENSTORF (1876), zniszczyć npla w rejonie
lądowania i opanować węzły dróg BLIEWENSTORF i BRENZ oraz mo-
sty zach. BRENZ (2074) i NEUSTADT (2072), utrzymać je do cza-
su podejścia sił głównych dywizji.

Rejon wyjściowy: SZLAKENDORF (6652), cegielnia (6250), /wył/
ZALEM (6454).

Gotowość do załadowania - G+1.00.

i/ Lotnictwo:

- w czasie ogniowego przygotowania natarcia o G-0.45 obez-
władnić SD 16 BZ npla w rejonie las ptn. ROTEN (5492) oraz arty-
lerię npla na SO w rejonie ptn. MUSTIN i wsch. BOLC (5402);

- w toku natarcia być w gotowości do obezwładnienia odwodów
npla oraz ogniowego przygotowania lądowania śmigłowcowego desan-
tu taktycznego.

j/ OPpanc - 7 dppanc; OZap - pl sap i pl min 1 K 7 bsap. Przesu-
wać się w kierunku TARNOW, DABEL, TECHENTIN (4494), PAR-
CHIM i być w gotowości do zwalczania broni pancerniej npla.

k/ Olnz - 7 bsap /bez lkd, plsap i pl min 1 ksap/ - przesuwać się w kierunku GYSTROW, DABEL, płd. NOJSZTADT.

l/ Gotowość do natarcia - 23.00 6.10.

5. WSD od G-1.30, SD od G+1.00 - SZTRENC (7012); kierunek zmiany - DABEL, ZALKOW, NEUSTADT.

Meldunki przedstawiać o:

- uderzeniach bronią masowego rażenia npla i jego skutkach;
- osiągnięciu gotowości SO do natarcia;
- przekroczeniu linii wyjściowej i rubieży rozwinięcia;
- osiągnięciu rubieży ataku;
- wykonaniu zadań;
- kontratakach npla.

6. Zastępcy - dowódca 7 pcz i 21 pz.

SZEF SZTABU 7 DZ

DOWÓDCA 7 DZ

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wykonano w ..... egz.
 Egz. nr 1 .....
 .....
 (kolejne egzemplarze)
 Egz. nr ..... - a/a
 Wyk: .....
 /stopień, imię i nazwisko/
 Druk: ..... Data .....
 /inicjały maszynistki/
 Nr .....

CZĘŚĆ DRUGA

NATARCIE PULKU W TERENIE LESISTO-JEZIORNYM

1. Niektóre zagadnienia prowadzenia natarcia w terenie lesisto-jeziornym

Teren lesisto-jeziorny ma szereg cech, które oddziałują dodatnio lub ujemnie na prowadzenie działań bojowych. Duże masywy leśne zmniejszają działanie promieniowania cieplnego i fali uderzeniowej, sprzyjając jednocześnie rozprzestrzenianiu się pożarów i powstawaniu zawałów. Jeziora, lasy i tereny podmokłe zmniejszają skażenie terenu ciałami promieniotwórczymi, natomiast sprzyjają wykorzystaniu środków trujących /długotrwałe skażenie powietrza i terenu/.

Ukształtowanie terenu i jego pokrycie ułatwiają maskowanie, sprzyjają skrytemu podejściu i rozwinięciu wojsk, ale jednocześnie znacznie utrudniają obserwację, a więc i kierowanie ogniem. Masywy leśne, jeziora, rzeki, kanały i duża ilość wąskich przesmyków w znacznym stopniu ograniczają manewr, a głównie wykorzystanie współczesnej techniki bojowej /czołgów, radiostacji, stacji radiolokacyjnych itp./. W czasie sro-nych mrozów warunki ulegają tu radykalnej zmianie. Jeziora pokryte grubym lodem mogą być pokonywane nawet przez samochody, ale z kolei gdy lód jest kruchy, stają się podobnie jak rzeki trudną do pokonania przeszkodą. Zaspy śnieżne i ślizgawica /mgła/ mogą znacznie ograniczyć ruch. Wsie i osiedla chroniące ludzi przed mrozem staną się bazą punktów oporu i rejonów obrony. Teren lesisto-jeziorny sprzyja obrońcy, umożliwiając mu wykonanie zapór, pól minowych, zawałów, skażeń, dzięki czemu staje się bardzo trudny do pokonania.

W związku z powyższym obrona w terenie lesisto-jeziornym będzie się charakteryzowała:

- możliwością kanalizowania ruchu wojsk nacierających na odcinkach dogodnych do obrony, przez tworzenie trudno dostępnych rubieży /zawały leśne, pożary, zapory i pola minowe, minowanie jezior, kanałów i rzek na odcinkach dogodnych do forsowania/ oraz przygotowanie worków ogniowych;
- zamykaniem kierunków dogodnych do rozwijania natarcia, głównie ogniem jądrowym, ogniem artylerii i środków przeciwpancernych;

- 40
- uporczywą obroną przesmyków między jeziorami, węzłów dróg, wznie-
szeń /obrona na przeciwstokach/, miast i osiedli /w zimie i przy dzia-
łaniach bez użycia broni jądrowej/;
  - szerokim stosowaniem kontrataków na kierunkach dogodnych do użycia
czołgów;
  - izolacją rejonów działań bojowych przez lotnictwo taktyczne i wojska
lądowe, głównie przy użyciu rakiet i napalnu;
  - patrolowaniem przez śmigłowce /uzbrojone/ odcinków trudno dostępnych
i osłoną ich ogniem;
  - prowadzeniem dywersji na tyłach oddziałów nacierających.

Teren lesisto-jeziorny wpływa w dużym stopniu na sposób pro-
wadzenia działań bojowych głównie przez ograniczanie możliwości wyko-
rzystania środków walki.

B r o Ń j a d r o w a wywiera w lesie mniejszy wpływ na
broniące się wojska, bowiem maleje promień jej rażenia /promieniowania
ciepłego 6-10 razy, fali uderzeniowej 1,5-2 razy/, co zmusza nacierają-
cego do stosowania większych wagomiarów lub większej ilości ładunków.
Las ogranicza też ruch nacierających wojsk, a zawały leśne, pożary, dłu-
gotrwale skażenia polegają te ograniczenia. Dlatego uderzenia jądrowe
należy wykonywać głównie na środki przenoszenia i składy broni maso-
wego rażenia, odwody, artylerię i tyły npla, jednak z takim wyliczeniem,
aby nie hamowały natarcia.

L o t n i c t w o nacierającego będzie miało trudności w wy-
kryciu celów roznieszczonych w lasach, ograniczone będą też możliwoś-
ci jego naprowadzania. Do rozpoznania i naprowadzania należy więc wy-
korzystać śmigłowce, które w czasie lotu nad lasami i jeziorami są mniej
narażone na ogień obrony przeciwlotniczej. Możliwości skutecznego dzia-
łania lotnictwa obrony stale zwiększają się. Broniący się przeciwnik, zna-
jąc lepiej teren, może atakować nacierające wojska w niewralgicznych
punktach /przesmyki, cieśniny, wąskie drogi marszu/, niszczyć je bomba-
mi burzącymi i napalmen.

A r t y l e r i a - ze względu na trudności rozpoznania, ob-
serwacji oraz działania oddziałów na kierunkach - wykorzystywana bę-
dzie zdecentralizowana. Dywizjony artylerii przydziela się do batalionów,
część artylerii wydziela się do prowadzenia ognia na wprost. Do kiero-

21

wania ogniem szeroko wykorzystuje się śmigłowce. Środki przeciwpancerne w czasie OPN niszczą działa pancerne i wyrzutnie PPK w punktach oporu, w toku natarcia osłaniają skrzydła nacierających pododdziałów i biorą udział w odpięciu kontrataków. Jeżeli w walce nie wykorzystuje się broni jądrowej, to artyleria stanowi główną siłę ogniową, która zapewnia przetłamanie obrony i swobodę manewru na skrzydła i tyły.

Współczesna piechota jest najlepiej przystosowana do prowadzenia działań w terenie lesisto-jeziornym. Jeziora /po ich rozminowaniu/ nie stanowią dla niej większej przeszkody. Do walki w lesie i w celu opanowania rejonów umocnionych należy tworzyć grupy szturmowe /grupy obejścia/. Grupy te w składzie kompanii lub batalionu piechoty mogą być wzmocnione czołgami, saperami, artylerią, środkami przeciwpancernymi, przeciwlotniczymi i zaopatrzone w plecakowe miotacze ognia. Grupy obejścia przenikają na odcinkach nie bronionych /las/ i we współdziałaniu z wojskami atakującymi od czoła uderzają na skrzydła lub niszczą środki przenoszenia broni jądrowej, artylerię, SD i pododdziały tyłowe. W terenie lesisto-jeziornym szeroko stosuje się desanty taktyczne. Pododdziały piechoty przerzucane drogą powietrzną wykorzystywane będą do ataku na tyły broniących się wojsk, niszczenia środków przenoszenia broni jądrowej, artylerii, SD, węzłów łączności i składów lub do opanowywania ważnych obiektów, jak na przykład: przesmyków, węzłów dróg, odcinków dogodnych do pokonania /forsowania/. W terenie lesisto-jeziornym piechota zazwyczaj będzie walczyła pieszo, wspierana ogniem transporterów, czołgów, artylerii i środków przeciwpancernych. Tam, gdzie to jest możliwe, będzie walczyła na transporterach we współdziałaniu z czołgami.

Czołgi ze względu na ograniczone pole obserwacji i ognia oraz utrudniony manewr przydziela się w zasadzie do pododdziałów piechoty /grup szturmowych, obejścia/, które torują im drogę głównie w lasach. W czasie OPN czołgi zwalczają środki ogniowe, pancerne i przeciwpancerne npla ogniem bezpośrednim, a w razie konieczności prowadzą ogień z zakrytych stanowisk ogniowych. Batalion czołgów z piechotą /kp/ może stanowić oddzielny element ugrupowania bojowego - oddział wydzielony, który po przetłamaniu obrony może być wprowadzony do walki na kierunku głównego uderzenia z zadaniem rozbicia odwodów npla i rozwinięcia powodzenia.

W wypadku natarcia dywizji na kierunku, na którym występuje teren lesisto-jeziorny, dowódca i sztab pułku na podstawie przewidywań, jeszcze przed otrzymaniem konkretnego zadania do natarcia, powinien zebrać dane o terenie w całym pasie natarcia dywizji. Dane te nanosi się na mapę z odpowiednią legendą, a następnie analizuje. Można je zebrać w wyniku: prowadzenia rozpoznania, studiowania map i opisów wojskowo-geograficznych, informowania się u miejscowej ludności, analizowania zdjęć lotniczych oraz na podstawie wiadomości otrzymanych od przełożonych i sąsiadów walczących w przodzie.

Przy analizowaniu zebranych wiadomości należy zwrócić szczególną uwagę na:

- wyszukanie przejść przez trudne odcinki i ustalenie możliwości ich obejścia;
- określenie dogodnych kierunków do prowadzenia natarcia;
- określenie kierunków i dróg manewru w celu obejścia rejonów silnie bronionych przez nieprzyjaciela;
- przygotowania npla do spowodowania pożarów, zniszczeń i skażeń;
- przygotowania npla do zalania określonych rejonów terenu.

Dane te sztab pułku musi zebrać i dostarczyć podwładnym, zanim pułk podejdzie do rejonu działań.

Jeżeli natarcie na obronę nieprzyjaciela w terenie lesisto-jeziornym jest organizowane w bezpośredniej styczności, istnieją dogodniejsze warunki do studiowania nieprzyjaciela i terenu. W tym wypadku powinien być przeprowadzony rekonesans, głównie w celu rozpoznania przedniego skraju obrony, charakteru terenu, ustalenia głównego kierunku uderzenia i sposobu ogniowego przygotowania natarcia. W wypadku gócy czas i sytuacja na to pozwala, celowe jest przeprowadzenie rekonesansu także podczas organizacji natarcia z marszu. Najkorzystniej jest prowadzić rekonesans ze śmigłowca.

Natarcie w terenie lesisto-jeziornym prowadzi się na kierunkach wzdłuż dróg, przesiek, polan, w połączeniu z przenikaniem w głąb celem uderzenia na skrzydła i tyły rejonów /punktów/ obrony nieprzyjaciela. Dla wykonania tych uderzeń piechota może być przerzucana na tyły przy pomocy śmigłowców. Działanie pododdziałów piechoty musi być ściśle zsynchronizowane z działaniem czołgów, artylerii i saperów. Wynika to z możliwości niszczenia czołgów przez piechotę /środkami ppanc piechoty/.

jak również częstego natrafiania na różnego rodzaju przeszkody i zapory.

Kierunek głównego uderzenia należy wybierać w terenie dostępnym, zapewniającym użycie wojsk i sprzętu bojowego, tj. tam, gdzie znajduje się dużo dróg, przesiek i polan lub gdzie las jest młody i rzadki. Właściwy wybór kierunku głównego uderzenia ma istotne znaczenie dlatego, że dokonanie jego zmiany jest bardzo trudne lub wręcz niemożliwe. Kierunek głównego uderzenia może się pokrywać z kierunkiem uderzeń jądrowych, wykonywanych przez przełożonego na korzyść pułku, jeżeli uderzenia te nie będą hamowały tempa natarcia pododdziałów.

W związku z niewielką pojemnością kierunków natarcia ugrupowanie bojowe pułku powinno być elastyczne i głębsze niż w zwykłych warunkach. Ugrupowanie bojowe pułku w natarciu w terenie lesisto-jeziornym składa się zazwyczaj z dwóch rzutów, grup obejścia, desantów taktycznych /oddziałów wydzielonych/, grupy artylerii, pododdziału CPL i odwodów: przeciwpancernego i inżynierskiego. W celu zwiększenia samodzielności poszczególnych batalionów otrzymują one silniejsze wzmocnienie. Na kierunku natarcia batalionów działac będą oddziały zabezpieczenia ruchu. Może być utworzony oddział zaporowy, a także grupy torujące w batalionach /w zależności od otrzymanego wzmocnienia saperami/.

Współdziałanie w terenie lesisto-jeziornym musi być szczególnie starannie i dokładnie zorganizowane. Oprócz zagadnień ustalanych w warunkach normalnych trzeba uwzględnić takie problemy, jak:

- zgranie ognia artylerii z ruchem pododdziałów nacierających od czoła i pododdziałów obejścia /desantem taktycznym/ uderzających na skrzydła i tyły punktów oporu nieprzyjaciela;
- wykrywanie i wskazywanie celów ukrytych w lasach;
- zgranie wysiłku środków ogniowych /lotnictwa, artylerii i czołgów/ z atakiem grup szturmowych na obiekty umocnione - głównie przesmyki między jeziora i;
- uzgodnienie sposobu forsowania jezior, rzek i kanałów ze środkami wspierającymi i zabezpieczającymi.

Ponieważ w terenie lesisto-jeziornym wojska są bardziej narażone na niepodzielany napad ze skrzydeł i tyłów niż w terenie otwartym, a także na działanie grup dywersyjno-rozpoznawczych, zachodzi konieczność wydzielenia większych sił do ubezpieczenia skrzydeł, stanowiska dowodzenia, artylerii i tyłów pułku.

Warunki terenowe narzucają sposób prowadzenia walki, zmuszając sztaby do zwiększonego wysiłku i szczegółowej organizacji zabezpieczenia bojowego.

Natarcie w terenie lesisto-jeziornym ze względów na warunki terenowe ma szereg cech szczególnych. Tempo natarcia będzie stosunkowo małe, pułk otrzyma płytsze zadania, które mogą polegać na opanowaniu ważnych obiektów /np. węzłów dróg, przesmyków wyprowadzających na kierunku dogodny do rozwinięcia natarcia/, odcinków dogodnych do forsowania rzek, kanałów i jezior.

Działania prowadzone będą głównie na kierunkach dostępnych, przy jednoczesnym uderzeniu na skrzydła i tyły, które będą wyzwalały ruch pododdziałów przelatujących obronę nieprzyjaciela od czoła. Szeroko stosowany będzie manewr oskrzydający i obejście przez pokonanie odcinków słabiej bronionych. Zadania te mogą wykonywać specjalnie do tego wyznaczone pododdziały obejścia. Piechota w szyku pieszym będzie walczyła w lesie i podczas przelatywania obrony na przesmykach, przy wsparciu ogniowym broni pokładowej transporterów, czołgów, artylerii i lotnictwa. W przypadkach koniecznych obrona nieprzyjaciela przelatywana będzie na wąskich odcinkach na kierunkach dogodnych do wprowadzenia drugiego rzutu i rozwinięcia powodzenia w głąb. W tym wypadku należy dążyć do uzyskania znacznej przewagi i wykonania decydującego uderzenia, które pozwoli rozbić element ugrupowania bojowego nieprzyjaciela decydujący o sile jego obrony.

2. ZAŁOŻENIE OGÓLNE

do tematu: "Natarcie pułku w terenie lesisto-jeziornym".

Mapy - 50 000 N-34-65-C,D
66-C,D
67-C
77-A,B,C,D
78-A,B,C,D
79-A,C
89-A,B,C,D
90-A,B,C,D
91-A,C.

1.

Związki taktyczne 1 A po załamaniu natarcia przeciwnika na rubieży: SĘPOPOL, KORSZE, KĘTRZYN i przegraniu odwodów przeszły do przeciwwuderzenia na kierunku: BARTOSZYCE, ORNETA, SZTUM.

1 KA /Br/ w oparciu o rubież: BRANIEWO, PIENIĘŻNO, DOBRE MIASTO, OLSZTYN częściowo powstrzymuje natarcie 1 A. Próby zahamowania natarcia "Wschodnich" przez 1 KA /NZ/ na kierunku: OSTROŁĘKA, DZIAŁDOWO nie miały powodzenia.

Lotnictwo własne prowadzi aktywne walki o utrzymanie przewagi w powietrzu, szczególnie na kierunkach: BARTOSZYCE, ORNETA, SZTUM; ŁOMŻA, GRUDZIĄDZ.

Lotnictwo "Zachodnich", działając małymi grupami /4-12 samolotów/, wykonuje uderzenia z małej wysokości przy pomocy napalmu, pocisków raketowych - głównie na artylerię, drugie rzuty, stanowiska dowodzenia i kolumny tyłowe.

3 DZ /15, 16, 17 pz i 3 pcz/ 8.6, nacierając trzema pułkami w pierwszym rzucie /15, 16 i 17 pz/ na kierunku: KORSZE, BISKUPIEC, PASYM (4786), ostateńskie lewe skrzydło 1 A. Do końca dnia opanowuje rubież: PGR PARTAŻEK (5360), KABORNO (5373), jez. TUMIŃSKIE, LUBASZEWO (6298), jez. SARŻ (6813).

3 pcz po zlikwidowaniu npla ptn. BISZTYNEK (9593) do 22.00 8.6 ześrodkowuje się w rejonie: NOWA WIEŚ RESZELSKA (9599), wył. TRUSZKOWO (9292), wył. LUTRY (8793), wył. UNIKOWO (9199), gdzie przystępuje do odtworzenia gotowości bojowej.

Na prawo 8 DZ częścią sił blokuje pododdziały 6 BGP las ptn. OLSZTYN, a głównymi siłami opanowuje przyczółki na rzece ŁYNA. Na lewo

46

16 pz, działając na kierunku: LUTRY (8793), BISKUPIEC, do końca dnia opanowuje rejon: wył. jez. TUMIŃSKIE, LUBASZEWO (6298), STARA WÓLKA (6701), BISKUPIEC.

Szczegółowe położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu o 16.00 8.6 - patrz załącznik nr 1.

II.

O 16.00 8.6 na SD 15 pz - las (6878) przybył zastępca ds liniowych dowódcy 3 DZ, który zapoznał dowódcę 15 pz z zadaniem na dzień następny.

1. W pasie natarcia 3 DZ uporczywie stawia opór 1 DZ/NZ/, która prawdopodobnie dąży do załamania natarcia dywizji w oparciu o rubież: rzeka ŁYNA, PASYM, SZCZYTNO. Nieprzyjaciel stawia szczególnie zacięty opór na przesmykach między jeziorami wykorzystując środki przeciwpancerne. Należy się liczyć z wykonywaniem kontrataków przez odwody brygad i drugi rzut dywizji npla.
2. 3 DZ przechodzi w podporządkowanie dowódcy GO "GRUNWALD" w składzie: 3, 4 DZ, 10 i 11 BM, wojsk OTK woj. OLSZTYN oraz zgrupowania partyzanckiego "MAZURY". Od 9.6 GO okrąża i niszczy zasadnicze siły 1 KA /N/ na obszarze: OLSZTYN, SZCZYTNO, KOLNO, MRAŁOWO.
3. Dowódca 3 DZ zamierza: uderzeniem trzech pułków w pierwszym rzucie rozbić zasadnicze siły 1 DZ /NZ/ i we współdziałaniu z 4 DZ, w oparciu o rubież: jez. LEGIŃSKIE (8309), GIELADZKIE, WAŁPUSZ, SZCZYTNO, zamknąć pierścień okrążenia, częścią sił nie dopuścić do podejścia odwodów npla z kierunku: OLSZTYN, BISKUPIEC, WAPLEWO, SZCZYTNO.
4. 15 pz /ćwiczący/ z 2/3 pa, 3 pl 2 k 3 bsap otrzymał zadanie: bliższe - rozbić pododdziały pierwszego rzutu 2 BZ i opanować rejon: wzg. 157,6 (4859), wzg. 161,5 (4695), pojedyncze zabudowania (4762); wył. leśniczówka (4772), pojedyncze zabudowania (4674), wzg. 140,6 (4675); dalsze - we współdziałaniu z oddziałem partyzanckim "MAZURY" rozbić pozostałe siły 2 BZ, opanować węzeł dróg OLSZTYNEK i nie dopuścić do podejścia świeżych sił npla na kierunkach: OLSZTYNEK, BARCZEWO; WAPLEWO (3054), JEDWABNO (3381), SZCZYTNO.

27

5. Na prawo - 8 DZ uderzeniem na kierunku: ptn. zach. OLSZTYN, OSTRÓDA rozbija zasadnicze siły 6 BGP i ostatecznie lewe skrzydło 1 A częścią sił blokuje OLSZTYN.

Na lewo - 16 pz we współdziałaniu z 17 pz uderzeniem na kierunku: BISKUPIEC, SZCZYTNO rozbija pozostałe siły 1 BZ. Po opanowaniu węzła dróg SZCZYTNO przechodzi do obrony na rubieży: rzeka WAŁPUSZA, ORZYNY (5004), jez. STROMEK (6206) i nie dopuszcza do przenikania npla z kierunku wschodniego. 3 pcz jako drugi rzut dywizji jest w gotowości do działania na kierunku: RUMY (5994), PASYM (4786), JEDWABNO.

Wiadomości dodatkowe:

1. W dotychczasowych działaniach nie używano broni jądrowej, przeciwnik w szerokim zakresie stosuje napalm oraz bomby zapalające.
2. Przy dowództwie GO "GRUNWALD" zorganizowany został sztab ds koordynacji działań na tyłach wroga, którego przedstawiciel przybędzie do sztabu 15 pz w godzinach wieczornych. O 16.00 8.6 na SD pułku przybyła grupa partyzantów z przedstawicielem dowództwa oddziału "MAZURY", który szefowi sztabu pułku przekazał informacje następującej treści:
  - a/ na obszarze objętym działaniami partyzantów rozmieszczone są oddziały 1 DZ [NZ]; stosują one terror wobec miejscowej ludności, zmuszając do prac inżynierskich na rubieży: rzeka ŁYNA, ptn. skraj lasów PASYM, SZCZYTNO. Przeciwnik wywozi dobra kulturalne, niszczy obiekty gospodarcze i przygotowuje zapory w lasach oraz na drogach prowadzących w kierunku: OLSZTYN, OLSZTYNEK; BARCZEWO, PASYM (4786);
  - b/ oddział "MAZURY" zorganizowany jest w batalion w składzie:
    - pluton ochrony;
    - pierwsza kompania - 55 żołnierzy;
    - druga kompania - 54 żołnierzy;
    - trzecia kompania - 42 żołnierzy;
    - pluton minerski.Uzbrojenie - broń strzelecka, w tym: 15 rkm. 6 ckm. 12 rgppanc, 7 p. perzownic 44 - 1A1, 3 pkm, około 200 min i 150 kg MW;

c/ ze względu na brak amunicji i posiadanie rannych dowódca oddziału prosi o umożliwienie wyjścia na teren zajęty przez własne wojska.

3. Oficer łącznikowy DLSzR poinformował sztab pułku, że:

- o 16.30 8.6 eskadra LMSz wykona uderzenie na kppanc w rejonie pld. jez. UMLAG (6478);
- do końca dnia 8.6 na korzyść pułku, według decyzji dowódcy 3 DZ, eskadra LMB wykona uderzenie na drugi rzut brygady. W dniu 9.6 przewiduje się wsparcie działań 15 pz 2 e/l LMSz. Propozycje użycia tych sił przedstawi dowódca 15 pz meldując decyzję.

Lotnictwo npla w dniu 8.6 grupami 4-8 samolotów F-104 G, G-91 przy użyciu bomb z napalnym i rakiet wykonało uderzenia na 3 pcz, 2/3 pa i tyły pułku.

Lotnictwo wojsk lądowych npla prowadzi rozpoznanie na głębokość strefy taktycznej. Śmigłowce biorą udział w walce z czołgami.

4. Obronę 15 pz z powietrza zapewniają wojska OPL GO "GRUNDALD" w ramach systemu obrony przeciwlotniczej oraz lotnictwo myśliwskie; 3 paplet ostania pułk czołgów.

5. Położenie pododdziałów pułku:

a/ 15 bcz /bez 1 kcz/ z 3 kp i 15 bah nacierając na kierunku: WÓJTOWO (6273), SZCZĘSNE (5770) dąży do uprzedzenia npla w opanowaniu przesmyków między jeziorami: SKANDA (5869), LINOWSKIE (5572). W dotychczasowych działaniach batalion poniósł straty:

- 2 kcz - dwa czołgi zniszczone, załogi czołgów zginęły;
- 3 kcz - dwie załogi czołgów zginęły;
- 3 kp - trzy transportery uszkodzone, załogi ranne.

b/ 2 bp z 1 kcz, odpierając częścią sił kontratak kz wspartej plutonem dział "WIDDER", wychodzi na JEDZBARK (6283). Straty:

- 4 kp - ranny dowódca kompanii i 7 strzelców;
- 5 kp - 8 zabitych;
- 6 kp - trzech rannych;
- kwsp - jeden PzG-9 zniszczony, obie obsługi ranne;
- 1 kcz - dwa czołgi zniszczone, załogi zginęły.

- 23
- c/ 3 bp, likwidując częściowo rozbitą kolumnę pld. BARCZEWO, walczą o opanowanie przesmyków między jeziorami: UMLAG (6378), KIERMAS (6481). Straty: zniszczone cztery transportery, dwa moździerze 82 mm, wyrzutnia PPK oraz 25 zabitych, 31 rannych.
  - d/ 1 bp /bez 3 kp/ po odparciu kontrataku odtwarza gotowość bojową - szczegółów brak.

6. Położenie sił i środków rozpoznania:

- a/ OR, prowadząc rozpoznanie wzdłuż drogi: BISKUPIEC, DZWIERZUTY (5397), SZCZYTNO, opanował las 2 km ptn. wsch. DZWIERZUTY, skąd zaobserwował ruch kolumn czołgów w rejon ptn. DZWIERZUTY.
- GDR-3 DZ działają w wyznaczonych rejonach od świtu 8.6.
- b/ 15 kr /bez plcz i pl transporterów/ działa jako SPR pułku. Ostrzeżona silnym ogniem npla z rejonu wzg. 158,6 (5275) wycofuje się w kierunku WYGODA (5173).
- c/ pozostałe siły 15 kr znajdują się w odwodzie rozpoznania dowódcy pułku w rejonie SD pułku.

7. SD 3 DZ od 19.30 - las (7496).

8. Warunki meteorologiczne - jak w dniu ćwiczeń.

9. Organizacja wojsk własnych wg etatu ćwiczebnego.

10. Decyzję meldować o 20.00 na SD pułku.

Praca do wykonania:

1. W roli dowódcy 15 pz powziąć decyzję o prowadzeniu działań do końca dnia 8.6 i na dzień następny, wrysować ją na mapę oraz opracować rozkaz do działań w dniu 9.6.
2. W roli oficerów sztabu i szefów służb pułku ocenić położenie, przygotować niezbędne dane do powzięcia decyzji przez dowódcę pułku oraz opracować mapy robocze i plany wykorzystania swych pododdziałów.

Załącznik nr 1 - Położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu na 16.00 8.6.

3. SYTUACJA ARTYLERYJSKA 15 pz

I.

Położenie artyleryjskich elementów ugrupowania bojowego pułku - patrz szkic załącznik nr 1.

II.

1. Dotychczasowy podział sił i środków artylerii oraz położenie jej pododdziałów o 16.00 8.6 przedstawiają się następująco:
  - a/ moździerz i artyleria batalionowa w ugrupowaniu swoich batalionów;
  - b/ 15 bh przydzielona do 15 bcz zmieniła SO i czołem kolumny osiągnęła St. ŁĘGAJNY (6674);
  - c/ 15 bpanc - OPpanc pułku - ześrodkowana w rejonie lasu (6778);
  - d/ 2/3 pa - do dyspozycji dowódcy pułku - wspiera walkę batalionów pierwszorzutowych z SO w rejonie: ŁAPKI (7180), wzg. 160,0 (7280), /wył/ KRONOWO (7381). 5 b 2/3 pa zmieniła SO i czołem kolumny osiągnęła wzg. 147,7 (6980).
2. Stan sprzętu w pododdziałach artylerii:
  - a/ 1 bp: 2 moździerze 82 mm i 1 wyrzutnia PPK zniszczone,
1 moździerz 120 mm uszkodzony;
  - b/ 2 bp: 1 moździerz 82 mm i 1 SPG zniszczone;
  - c/ 3 bp: 2 moździerze 82 mm i 1 wyrzutnia PPK zniszczone;
  - d/ 15 bh: 1 działo zniszczone;
  - e/ 15 bpanc - 1 działo 85 mm i 1 wyrzutnia PPK zniszczone;
  - f/ 2/3 pa - w 4 i 5 baterii uszkodzone po 2 haubice.
3. Stan amunicji w pododdziałach artylerii:

a/ 1 bp:	- dla moździerzy 82 mm	- 0,2 jo;
	- dla moździerzy 120 mm	- 0,2 jo;
	- dla SPG-9	- 0,3 jo;
	- dla PPK	- brak.
b/ 2 bp:	- dla moździerzy 82 mm	- 0,2 jo;
	- dla moździerzy 120 mm	- 0,35 jo;
	- dla SPG-9	- 0,1 jo;
	- dla PPK	- 0,5 jo;

c/ 3 bp:	- dla moździerzy 82 mm	- 0,35 jo;
	- dla moździerzy 120 mm	- 0,2 jo;
	- dla SPG-9	- 0,3 jo;
	- dla PPK	- 1 jo.
d/ 15 bh		- 0,3 jo;
e/ 15 bppanc:	- dla 85 mm armat	- 0,2 jo;
	- dla PPK	- brak.
f/ 2/3 pa		- 0,4 jo.

III.

1. Do końca dnia 8.6 artyleria dywizji wspiera walkę 15 pz ogniem jednego dywizionu, wykonując zadania na żądanie szefa artylerii 15 pz. Na wsparcie 15 pz dywizion może zużyć 0,25 jo.
2. W dniu dzisiejszym artyleria 15 pz może wykorzystać 3 śmigłowcoloty.

IV.

O godz. 16.00 8.6 szef artylerii 15 pz otrzymał na 9.8 następujące zadanie:

1. 3 drt jest w gotowości do zwalczania środków napadu jądrowego i podchodzących odwodów npla na kierunku natarcia pułku /raketami z głowicą jądrową o mocy: 1x3 kt, 1x10 kt/.
2. Artyleria dywizji wspiera działania oddziałów nacierających na kierunku głównego uderzenia dywizji.
3. Artyleria 15 pz wzmocniona 2/3 ma zabezpieczyć natarcie 15 pz własnymi siłami wykonując zadania wg decyzji dowódcy pułku.
4. Przydział amunicji na 9.8:

- moździerze 82 mm	0,7 jo;
- moździerze 120 mm	0,9 jo;
- haubice 122 mm	1,0 jo;
- armaty 85 mm	0,5 jo;
- SPG-9	0,5 jo;
- PPK	1 jo.
5. Dla potrzeb artylerii 15 pz wydziela się 6 śmigłowcolotów.

Praca do wykonania:

- opracować propozycje użycia artylerii 15 pz;
- opracować plan działania artylerii 15 pz.

93

4. SYTUACJA INŻYNIERYJNA 15 pz

I.

Ogólna sytuacja inżynierska oraz położenie inżynierskich elementów pułku - jak założenie ogólne i szkic nr 1.

II.

O 16.00 8.6 na SD 15 pz - las (6878) przybył pomocnik szefa saperów 3 DZ, który przekazał szefowi saperów pułku wytyczne co do inżynierskiego zabezpieczenia natarcia. Z otrzymanych wytycznych, meldunków od podwładnych oraz innych źródeł szefowi saperów 15 pz między innymi wiadomo, że:

1. Nieprzyjaciel na kierunku natarcia 15 pz pośpiesznie osłania zapora-
mi kolejne rubieże obrony. Szczególne nasilenie prac stwierdzono w rejonie: wzg. 138,2 (6071), KLEBARK MŁ. (6071), WÓJTOWO (6273) oraz na przesmykach między jeziorami: UMLAG i KIERMAS. Jednocześnie ustalono, że nieprzyjaciel siłami ludności cywilnej i pododdziałów inżynierskich wykonuje prace ziemne, a także rozbudowuje zapory inżynierskie na rubieżach: rz. ŁYNA, WYGODA (5374), PASYM. Pododdziały inżynierskie wykorzystywane są głównie do kierowania pracami wykonywanymi przez ludność i do budowy zapór na podejściach do rz. ŁYNA.

Do rejonu las (5676) kierowane są niewielkie kolumny samochodów - prawdopodobnie ze sprzętem minersko-zaporowym.

2. W zakresie inżynierskiego zabezpieczenia natarcia 15 pz należy szczególną uwagę zwrócić na:

- rozpoznanie przedsięwzięć inżynierskich nieprzyjaciela, zwłaszcza na kierunku: BARCZEWO, OLSZTYNEK;
- sprawne pokonywanie przeszkód i zapór inżynierskich nieprzyjaciela na kolejnych rubieżach obronnych, a szczególnie na rubieżach rz. ŁYNA;
- przygotowanie i utrzymanie dróg w warunkach stosowania przez nieprzyjaciela masowych niszczeń obiektów drogowych;
- przygotowanie sił i środków inżynierskich do odparcia kontrataków nieprzyjaciela, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku: WYGODA (5174), OLSZTYN.

3. W pasie natarcia 15 pz przewiduje się działanie OZap 3 DZ na kierunku: BARCZEWO, OLSZTYNEK z zadaniem minowania na rubieżach:
- nr 1: most (5976), ptn. SKAJBOTY (6078);
  - nr 2: most (5671), jez. KLEBARSKIE;
  - nr 3: wzg. 138,8 (5163), pojed. zabud. (5264).

4. Dodatkowo 15 pz otrzymuje następujące środki inżynieryjne:

- małe ładunki wydłużone - 6 szt.
- duże ładunki wydłużone - 3 szt.
- ładunki UZ-2 - 120 szt.
- miny TM-53 - 100 szt.
- miny POM2-2M - 50 szt.
- materiał wybuchowy - 0,5 tony.

Termin i miejsce dostarczenia środków wskaże szef saperów 15 pz.

III.

1. 15 pz jest wzmocniony 3 pl 2 k 3 bsap. Dotychczasowy podział pododdziałów inżynieryjnych jest następujący:

- SIPR - dri pl sap 15 ksap /patrol działa wspólnie z SPR 15 pz/;
- 15 bcz - 3 pl 2 k 3 bsap;
- OZR - plid 15 ksap;
- Olnż - 15 ksap /bez plid i dri plsap/.

Pododdziały inżynieryjne w 15 bcz wykorzystywane są jako grupy rozpoznawczo-torujące.

2. Aktualny stan sprzętu i środków inżynieryjnych w pododdziałach pułku przedstawia się następująco:

- a. stan sprzętu - według etatu;
- b. stan środków:

Wyszczególnienie	1 bp	2 bp	3 bp	15 bcz	OZR	Olnż
Mały ładunek wydłuż.	-	-	-	2	-	-
Duży ładunek wydłuż.	2	1	1	1	1	2
Ładunek UZ-2	-	-	-	-	-	50
Miny TM-53	-	-	-	-	-	200
Miny FMD-6	-	-	-	-	-	100
Materiał wybuchowy	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3

4. Rzeka ŁYNA posiada szerokość 6-12 m, głębokość około 0,8-2,0 m, szybkość prądu 0,2 m/sek.
 Brzegi na niektórych odcinkach niskie, podmokłe na innych urwiste.
 Dno piaszczyste i piaszczysto-bagniste.

IV.

Praca do wykonania:

W roli szefa saperów 15 pz przeprowadzić analizę zadania i ocenę położenia oraz przygotować dane dla dowódcy plutku dotyczące inżynieryjnego zabezpieczenia natarcia.

Wysokość	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
100	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0
200	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	1,4	1,6	1,8	2,0
300	0,3	0,6	0,9	1,2	1,5	1,8	2,1	2,4	2,7	3,0
400	0,4	0,8	1,2	1,6	2,0	2,4	2,8	3,2	3,6	4,0
500	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0
600	0,6	1,2	1,8	2,4	3,0	3,6	4,2	4,8	5,4	6,0
700	0,7	1,4	2,1	2,8	3,5	4,2	4,9	5,6	6,3	7,0
800	0,8	1,6	2,4	3,2	4,0	4,8	5,6	6,4	7,2	8,0
900	0,9	1,8	2,7	3,6	4,5	5,4	6,3	7,2	8,1	9,0
1000	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0

5. SYTUACJA TECHNICZNA 15 pz

1. Stan techniczny wozów bojowych i pojazdów mechanicznych 15 pz o 16.00 8,6.

a/ Obsługa techniczna i zapas przebiegu

W okresie poprzedzającym wejście do walki 15 pz służba techniczna poddała sprzęt techniczny niezbędnym zabiegom obsługowym i naprawczym. Wozom bojowym wykonano OT-2, a pojazdom mechanicznym OT-1.

O 16.00 8,6 średni przebieg sprzętu technicznego wynosił 140 km. Zapas przebiegu sprzętu technicznego do chwili naprawy w sytuacji o 16.00 8,6 przedstawiał się następująco:

- 3 czołg. - 80 km /1 kcz - 1 cz., 2 kcz - 2 cz./;
- 5 czołgów - 150 km, pozostałe średnio - 1200 km;
- transportery - 12000 km;
- samochody - 24000 km.

b/ Rozmieszczenie funduszu naprawczego

Sprzęt techniczny wymagający naprawy bieżącej znajduje się w rejonach walki pododdziałów pułku.

Sprzęt wymagający naprawy średniej ewakuuje się do parkowej osi naprawy, ewakuacji i zaopatrzenia. Sprzęt wymagający naprawy głównej pozostaje w miejscach jego uszkodzenia; dokładne dane o rozmieszczeniu tego sprzętu zostaną podane w sprawozdaniu dziennym.

Czas trwania naprawy bieżącej czołgu - średnio 4 godziny, pojazdu mechanicznego - 2 godziny.

c/ Zestawienie liczbowe i stan techniczny wozów bojowych i pojazdów mechanicznych 15 pz o 16.00 8.6.

Oddziały /pododdziały/	Hależność wg etatu			Stan fak- tyczny			Wymaga naprawy								
	Czołgi	Transp.	Samoch.	Czołgi	Transp.	Samoch.	Czołgi			Transpor- tety			Samochody		
							Bieżą- cel	Sred- niel	GRW- niel	Bieżą- cel	Sred- niel	GRW- niel	Bieżą- cel	Sred- niel	GRW- niel
1 bp	-	38	15	-	23	13	-	-	-	3	1	-	2	1	-
2 bp	-	38	15	12	33	14	2	1	-	5	2	1	1	1	1
3 bp	-	38	15	-	34	13	-	-	-	4	2	2	2	1	-
15 bcz	40	-	6	24	11	5	4	2	1	2	1	-	1	-	-
Pozostałe	3/3	18	137	3/2	16	123	1	-	-	3	-	-	11	5	3
Razem :	43/3	132	188	39/2	118	168	7	3	1	17	6	3	17	8	4

x/ W mianowniku podano czołgi przywające PT-76.

2. Stan środków naprawczych i ewakuacyjnych

Pułk posiada etatowe środki naprawcze i ewakuacyjne.

Bataliony pierwszego rzutu posiadają GRE.

Warsztaty naprawcze 15 pz w marszu, czołem minęły LAMKOWO (7679).

3. Stan zaopatrzenia materiałowo-technicznego

W dotychczasowych działaniach zostało zużyte 0,6 zestawu naprawczego i 2,5 tony części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych.

4. Wiadomości dodatkowe

1. Zastępca ds. technicznych 15 pz znajduje się w sztabie pułku, sekcja techniczna przy KSF.
2. Dywizyjny PZSU nr 3 rozwinięty w JEZIORANY (8383).

39

6. SYTUACJA TYŁOWA 15 pz

I.

1. Rozmieszczenie pododdziałów i urządzeń tyłowych:

- 1 bp i 15 bcz w ugrupowaniu swoich batalionów;
- 2 i 3 bp w m. BARCZEWO (6779);
- PPG przemieszcza się po drodze DERC-FRACZKI (7873);
- PPM rozwinięty w PGR SZYNOWO (7376).

2. Stan zaopatrzenia.

W 1 i 3 bp jest około 40% zapasów ruchomych amunicji i 50% mps oraz 1,5 rdz żywności.

W 2 bp i 15 bcz znajduje się około połowy zapasów ruchomych. Odczuwa się brak amunicji moździerzowej i naboju przeciwpancernych PG-7 oraz 100 mm naboju z granatem odtankowo-burzącym z ładunkiem zmiennym do armaty wz. 44 r.

W tyłach pułku znajduje się:

a. amunicji strzeleckiej:

- granatów ręcznych RG-42 - 0,4 jo;
- granatów ręcznych F-1 - 0,5 jo;
- granatów ręcznych przeciwpancernych RPG-43 - 0,1 jo;
- naboju ppanc PG-2 - 0,4 jo;
- naboju ppanc PG-7 - 0,7 jo;
- pozostałej - 0,3 jo;

b. amunicji moździerzowej

- 0,3 jo;

c. naboju 85 mm z pociskiem ppanc

- 0,4 jo;

d. amunicji czołgowej

- wg norm;

e. amunicji plot

- 0,7 jo;

f. pozostałe zaopatrzenie - 70% zapasów ruchomych utrzymywanych w tyłach pułkowych.

3. Sytuacja medyczna.

W m. ŁĘGAJNY (6676) znajduje się 9 rannych, zaś w m. BARCZEWO (6779b) - 23 oczekujących dalszej ewakuacji.

W PPM znajduje się przygotowanych do dalszej ewakuacji 17 rannych i chorych, w tym - 11 ciężko rannych.

Brak danych o stanie medycznym w 1 bp i 15 bcz.

40

II.

O 16.00 na SD 15 pż szef sztabu pułku wręczył kwatermistrzowi wyciąg z rozkazu kwatermistrzowskiego 3 DZ, z którego jest mu wiadomo, że:

1. a. DPZ jest czynny od 22.00 w rejonie /wył/ JEZIORANY (8382), FRANKOWO, KSIĘZNO (9089).
- b. DPM - od 16.00 rozwinięty w m. LUTRY (8793).
- c. PZSU rozwinięty w m. JEZIORANY (8383).

2. Drogi dowozu i ewakuacji:

- a. Zasadnicza nr 1 - BISZTYNEK, JEZIORANY, BARCZEWO i dalej w czasie natarcia PATRYKI (5778), BUTRYM (4272), NIDZICA.
- b. Rokada nr 1 - OLSZTYN, BARCZEWO, BISKUPIEC.
Rokada nr 2 - OLSZTYNEK, JEDWABNO (6381), PASYM (4788), DZWIERSZUTY.

3. Do 24.00 8.6 - posiadać w pułkach pełne zapasy ruchome środków materiałowych.

4. Limity zużycia na 9.6:

- amunicji strzeleckiej - 0,6 jo;
- amunicji plot - 1,2 jo;
- ilości amunicji pozostałej - ze względów szkoleniowych nie podaje się - ustalają ją sami szkoleni.

5. Organizacja dowozu środków materiałowych.

Dywizja dostarcza środki materiałowe oddziałom gospodarczym będącym w pierwszym rzucie pułku dwukrotnie /wg zapotrzebowania pułków/ we wskazany rejon. Pierwsza dostawa może być zrealizowana około 14.00 dnia 9.6.

Oddziały gospodarcze będące w drugim rzucie dywizji pobierają zaopatrzenie z DPZ własnymi siłami i środkami.

6. Ewakuacja medyczna.

Ewakuację medyczną dywizja będzie prowadzić własnym transportem.

Na czas wykonywania zadania bojowego pułkowi przydziela się pluton sanitariuszy noszowych /18 ludzi w składz. dwóch drużyn/. Planuje się ewakuację medyczną śmigłowcami - do 30% stanu porażonych.

49

III.

Dane dodatkowe.

1. W rejonie 10 km ptd. wsch. OLSZTYNEK rozpoznanie ustaliło połowę składły mps przeciwnika.
2. Kompania zaopatrzenia w wyniku ostrzelania jej z broni strzeleckiej utraciła 5 samochodów z amunicją czołgową i dwie cysterny z olejem napędowym - 5 żołnierzy zostało zabitych, a 7 kierowców rannych.
3. Ciężar jednostki kalkulacyjnej - patrz tabela 1.
4. Ukompletowanie:
  - tyłów - 100%;
  - pułku /w sprzęt i ludzi/ - 90%.

Tabela 1

CIEŻAR JEDNOSTKI KALKULACYJNEJ

Lp.	Rodzaj materiału	15 pułku zmechanizowanego									
		Pojedyncza jo		kg		ilość		bpz		bcz	
		szt.	/brut	kg	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	kg
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1.	<u>Amunicja strzelecka do wozów bojowych</u>										
	- 7,62 mm naboje pist. TT	24	0,319	184	58,7	-	-	160	51,0		
	- 7,62 mm naboje wz 1943 do AKM	300	6,5	264	1.742,4	76	501,6	-			
	- 7,62 mm naboje karabinowe /Km T-54/	3500	119,84	43	5.153,1	-	-	40	4793,6		
	- 7,62 mm naboje karabinowe /Km PT-76/	1000	34,08	3	102,2	-	-	-	-		
	- 7,62 mm naboje karabinowe /Km - SKOT/	2000	67,6	132	8.923,2	38	2568,8	-	-		
	- ręczny granat obronny P-1	20	19,5	178	3.471,0	38	741,0	40	780,0		
	- 26 mm naboje sygnałowe /komplet/	20	2,48	188	466,2	40	99,2	40	99,2		
	R a z e m :				19.916,8		3910,6		5723,8		
2.	<u>Amunicja strzelecka</u>										
	- 7,62 mm naboje pis towe TT	24	0,319	166	53,0	25	8,0	5	1,6		
	- 7,62 mm naboje wz. 1943 do AKM i AK-Gn	300	6,6	1	8.547,0	271	1788,6	26	171,6		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-	7,62 mm naboje wz. 1943 rkm Diegtiarowa	1000	32,4	98	3.175,2	27	874,8	-	-
-	7,62 mm naboje karabinowe /Km PK5/	2000	64,8	81	5.248,8	27	1.749,6	-	-
-	ręczny granat obronny P-1	1	0,975	1461	1.424,5	296	288,6	31	30,2
-	ręczny granat zaczepny PG-42	1	0,825	1461	1.205,3	296	244,2	31	25,6
-	ręczny granat przeciwpancerny RPG-43	1	1,71	480	820,8	150	256,5	-	-
-	przeciwpancerny granat nasadkowy IGN-60	5	5,875	124	728,5	24	141,0	4	23,5
-	naboje PG-2	20	83,34	94	7.834,0	27	2.000,2	-	-
-	naboje PG-7	20	110,0	10	1.000,0	2	220,0	-	-
-	26 mm naboje sygnałowe /komplet/	40	4,96	80	396,8	21	104,2	2	9,9
R a z e m :					29.885,1		7.675,7		262,4
Ogółem amunicja strzelecka:					49.802,9		11.586,3		5.986,2
3. Amunicja art. naziemnej									
-	82 mm naboje moździerzowe z granatem odłamkowym	120	576	18	10.368	6	3.456	-	-
-	120 mm naboje moździerzowe z gr. odłam. burzącym	80	1800	9	16.200	3	5.400	-	-
-	85 mm naboje /do armaty D-44/	120	2600	3	7.800	-	-	-	-
-	122 mm naboje do haubicy wz. 1938	80	2762	6	16.572	-	-	-	-
-	122 mm naboje do armaty wz. 1931/37	-	-	-	-	-	-	-	-

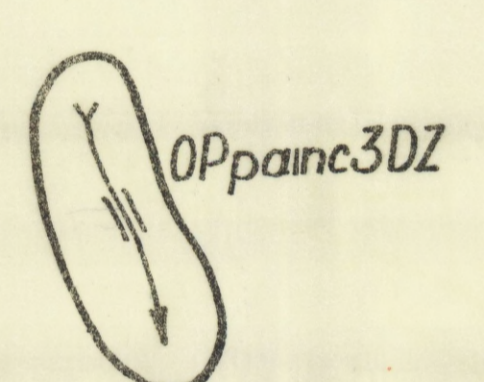
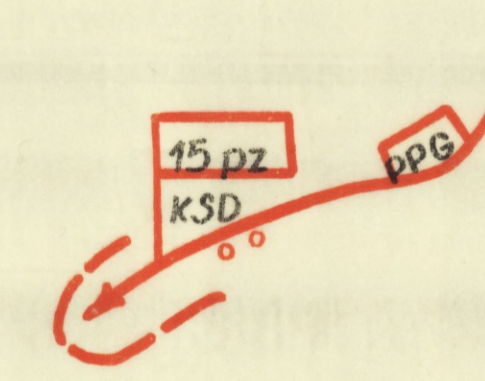
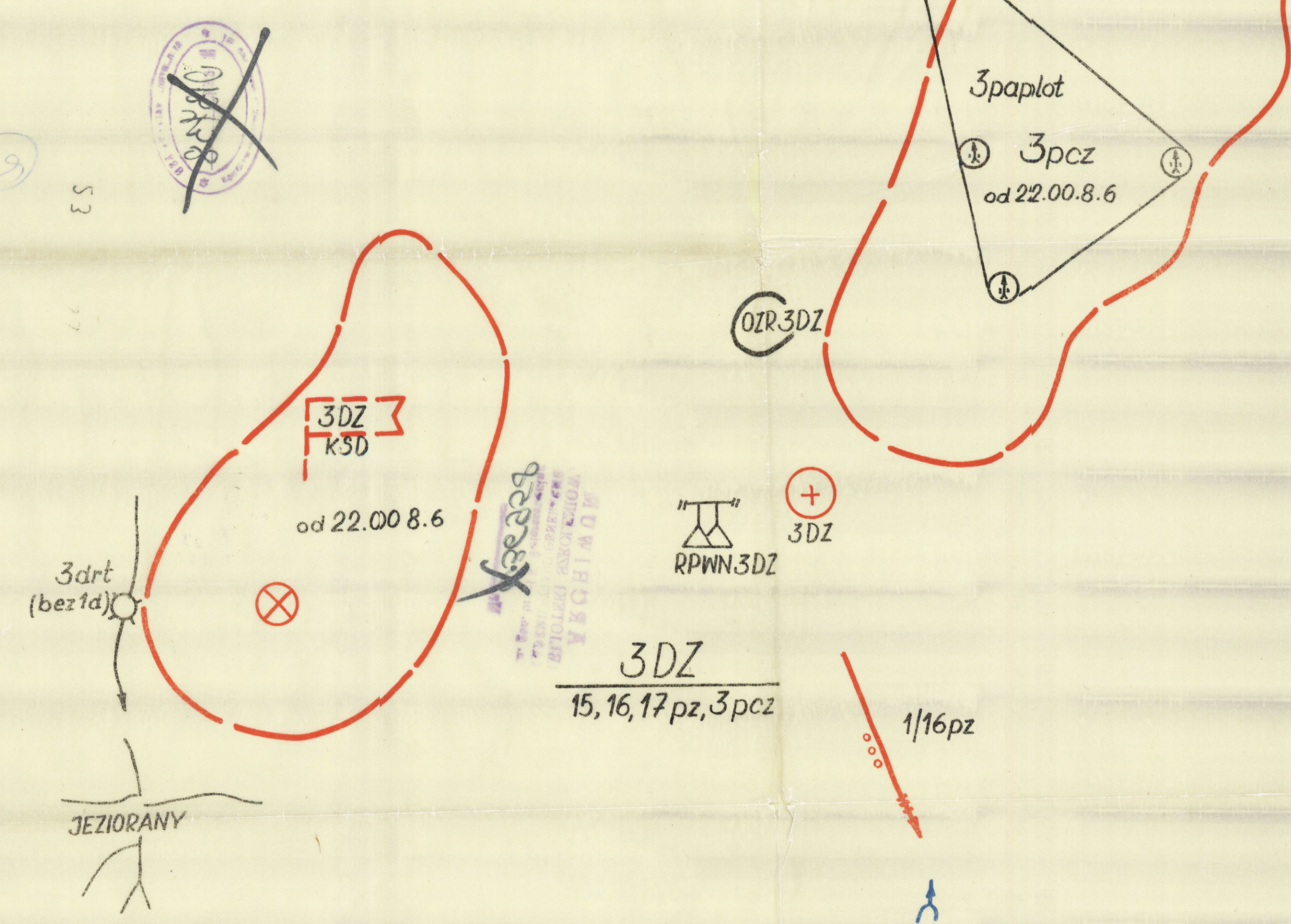
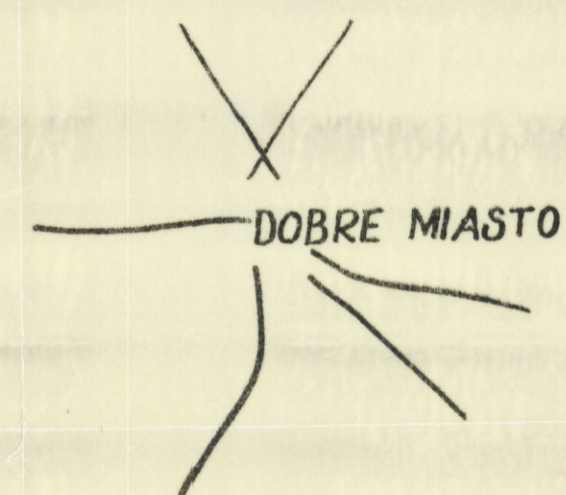
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
- 152 mm naboje do haubicy wz.1943	60	4422	-	-	-	-	-	-	-
- naboje PG-9	60	795	6	4.410	2	1.470	-	-	-
- przeciwpancerny pocisk kierowany "3M6"	4	260	10	2.600	2	520	-	-	-
- pociski raketowe M-14	80	4400	-	-	-	-	-	-	-
Razem:				57.950					
4. <u>Amunicja plot</u>									
- 12,7 mm naboje /WKM T-55/	200	34	43	1.462,0	-	-	40	1.360,0	
- 14,5 mm naboje /Km SKOT/	500	157,5	127	17.462,5	37	5.087,5	-	-	
- 14,5 mm naboje /pkm-2/	2400	660	6	39.600	2	1.320	-	-	
- 23 mm naboi /ZSU-23-2/	2000	1396	3	4.188,0	-	-	-	-	
- 57 mm naboje do armaty plot S-60	200	1924	-	-	-	-	-	-	
- 57 mm naboje do armaty plot S-60/ZSU-57-2/	300	2889,6	-	-	-	-	-	-	
Razem am. plot.:				27.072,5		6.407,5		1.360,0	
5. <u>Amunicja czołkowa</u>									
- 76 mm naboje /PT-76/	40	456	3	1.368	-	-	-	-	
- 100 mm naboje /T-55/	43	1728	43	74.304	-	-	40	69120	
Razem amunicja czołkowa:				75.672				69120	
Ogółem amunicja:				111.145,2		28.839,8		76.466,2	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.	Należność żywnościowa - rdz. "W"	1	2,5	1909	4.772,5	372	930	191	477,5
	Należność żywnościowa - rdz. "S"	1	1,42	1909	2.710,8	372	528,2	191	271,2
7.	Benzyna samochodowa - plus oleje smarowe i smary stałe				34.444		2.779		1.092
8.	Olej napędowy - plus oleje smarowe i smary stałe				76.133		9.653		34.822
9.	Benzyna B-70 /dla śmigłowców/	350	263	-	-	-	-	-	-
	Ogółem MPS :				110.577		12.432		35.914

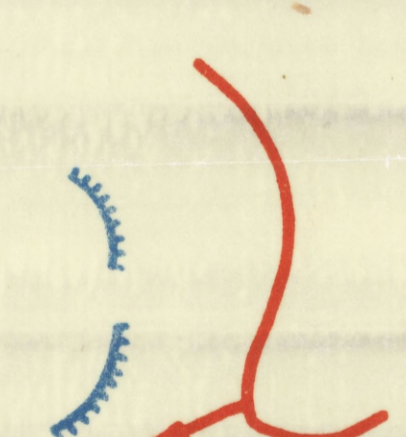
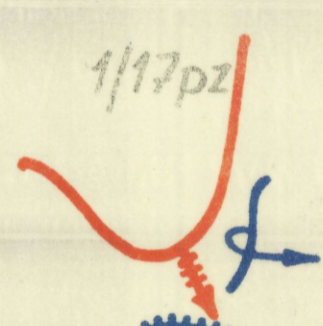
Tarkis 80

Wykonano w 500 egz.
 Egz. nr 1-500 Kanc. Tajna
 Rozestano wg rozdzielnika
 Wyk.: Zespół Oficerów
 Druk: Pr. dn. 20.10.69 r.
 Nr ks. 02431/02771/WW.

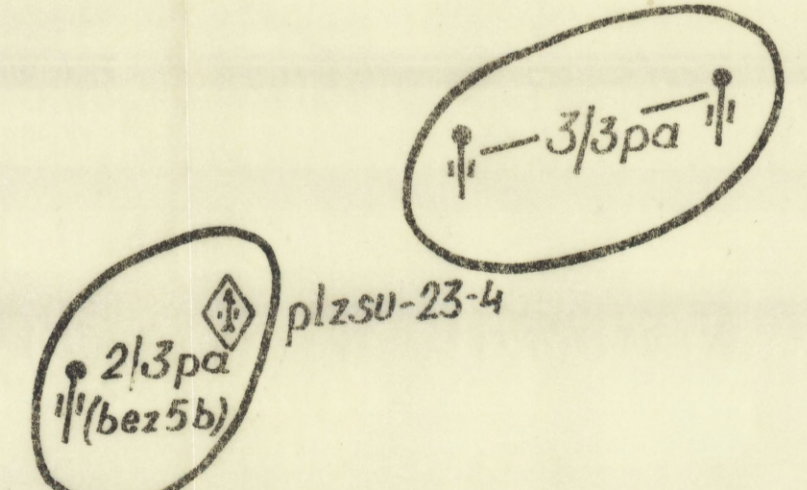
POŁOŻENIE WOJSK WŁASNYCH I WIADOMOŚCI O NIEPRZYJACIELU O 16.00 8.6.

16 pz

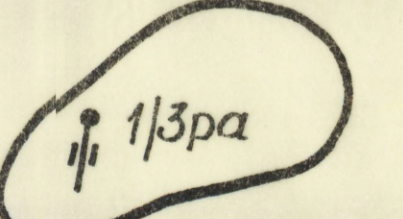
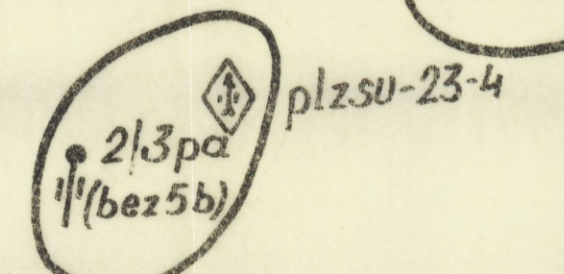
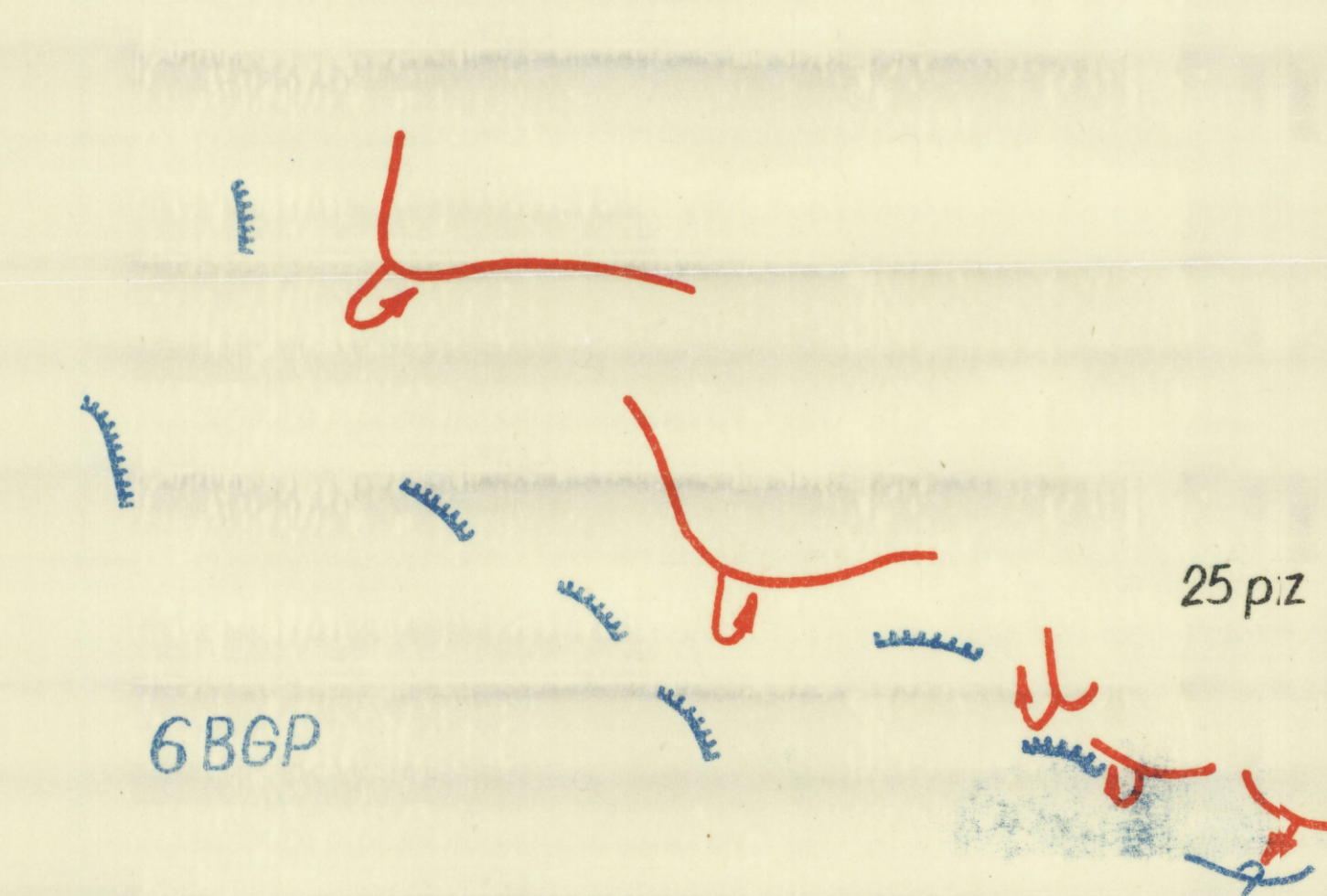
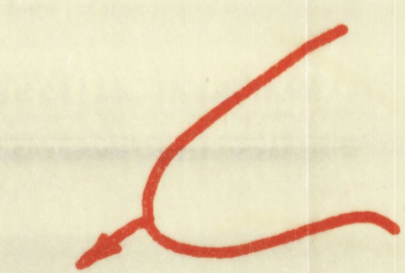
8DZ
24, 25, 26 pz, 8pcz

0Zap 3DZ

bcz (bez kcz)

3/16pz

2/16pz

3k 21bpz
15.70

15 pz

1bp (bez 3kp)

5b2/3pa

0Ppane

15 pz

15 bah

0ZR

7kp

3bp

6kp

8kp

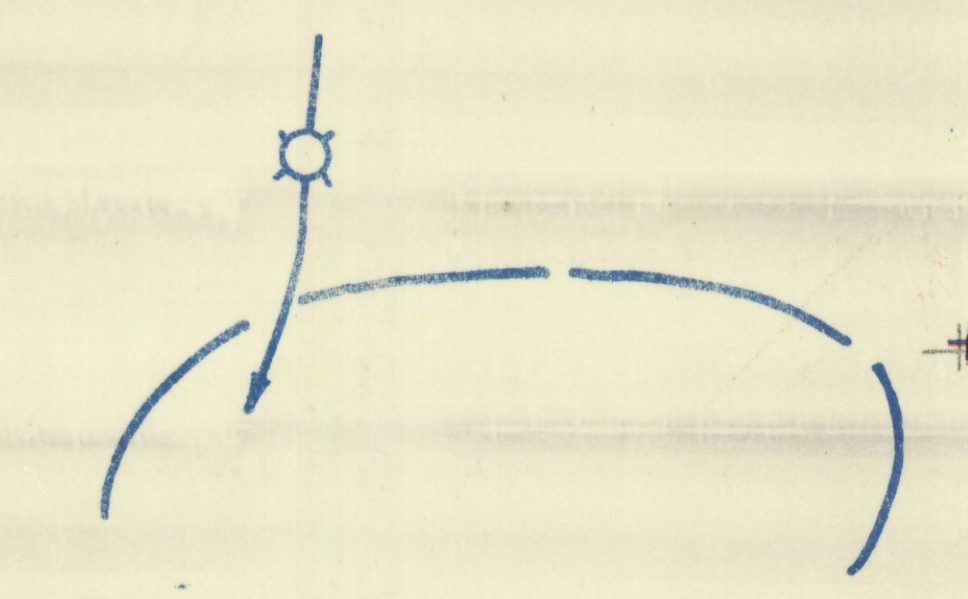
2bp z 1kcz

4kp

9kp

1k 22bz
15.40 8.6

MUWIKO
WYDZIAŁ
15.40 8.6

ZATWIERDZAM

DOWÓDCA 2A

(stopień, imię i nazwisko)

DECYZJA DOWÓDCY 7DZ

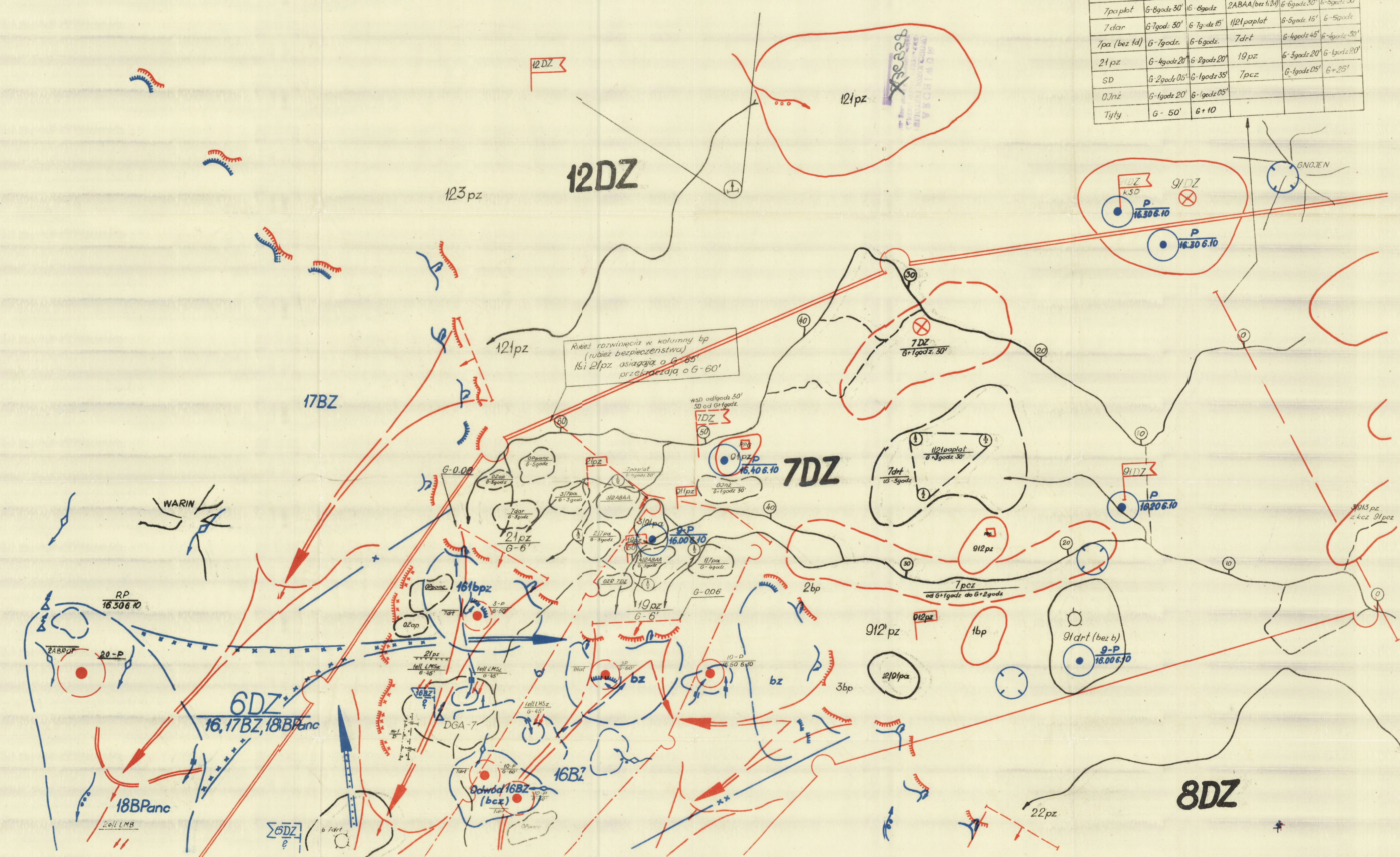
ARKUSZ NR 1

do poz. 02773/ww

LINE WYJSCIOWA PRZEKRACZAJA

Droga nr 1		Droga nr 2	
Oddziały	czolem	ogonem	czolem
Opzanc	6-9godz		OZR
OZap	6-8godz 45'		1/7pa
7paplat	6-8godz 30'	6-8godz	2ABAA (bez 124)
7clar	6-7godz 30'	6-7g-dz 15'	1/21paplat
7pa (bez 14)	6-7godz	6-6godz	7drt
21pz	6-4godz 20'	6-2godz 20'	19pz
SD	6-2godz 05'	6-1godz 35'	7pcz
OJnz	6-1godz 20'	6-1godz 05'	
Tyły	6-50'	6+10'	

70	54	56	58
60			
66			

samocho.

84	90	92	94
82			

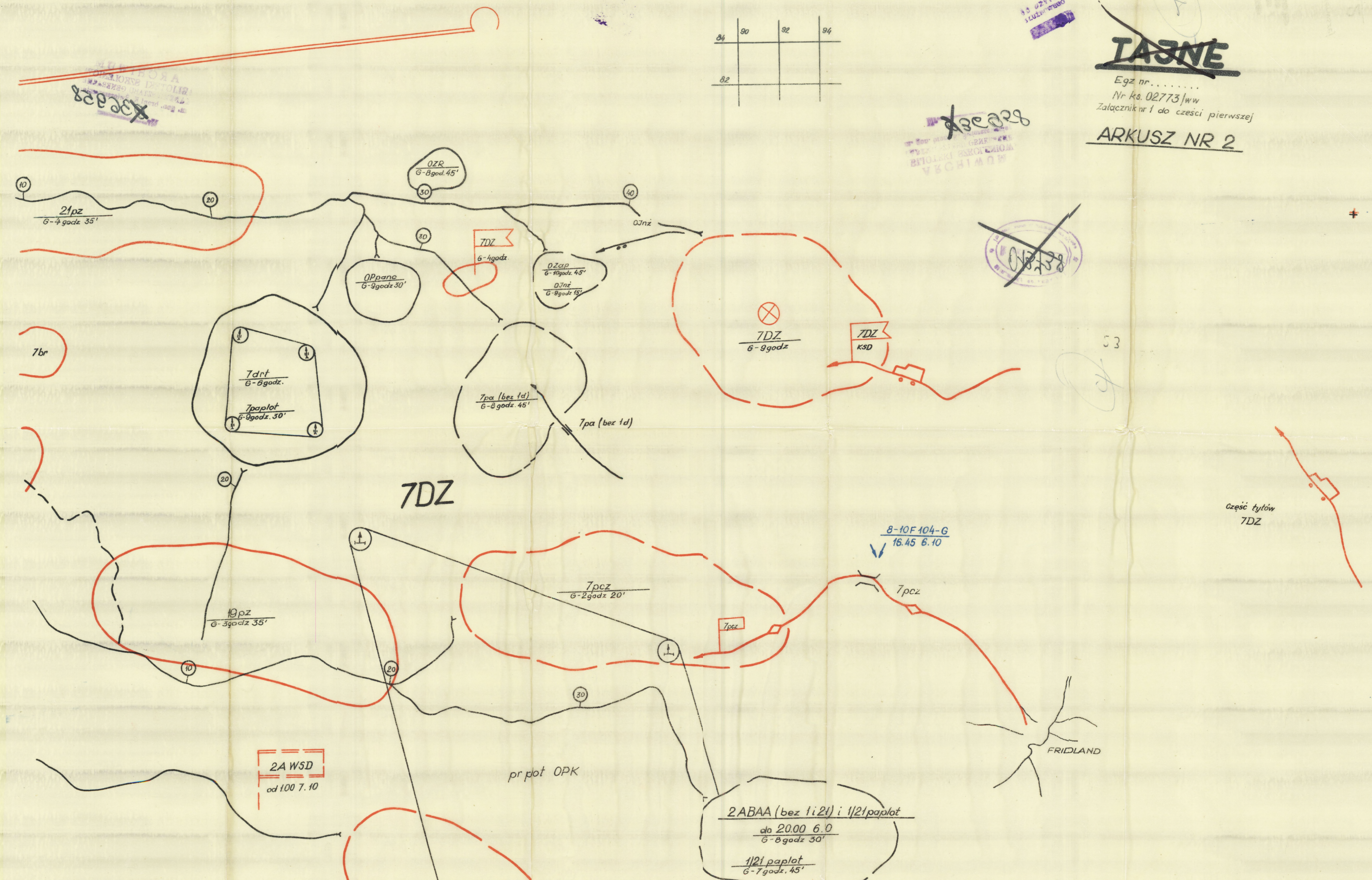
13 SZYTKO
1202/17000

~~TAJNE~~

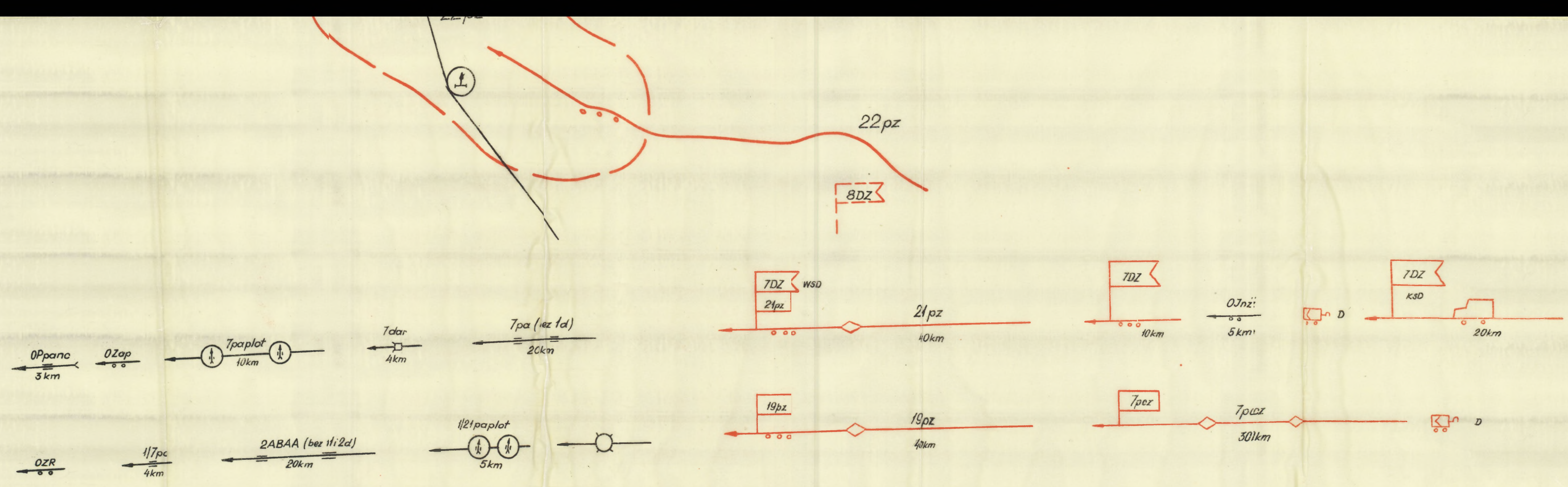
Egz nr. ....
Nr. ka. 02773/ww
Załącznik nr 1 do części pierwszej
ARKUSZ NR 2

~~13 SZYTKO
1202/17000~~

~~02773~~

706958

LEGENDA

1. Skład bojowy 7DZ: 19, 1/19, 19pz, 3/19, 13pz, 7pcz, 7drł, 7paplot, 7pa, 7dar, kcz 9/1pz
2. Wzmocnienie 7DZ: 2ABAA (bez 1i 2d), 1/12paplot, 2/19pa
3. Przydział rakiet: jądrowych 2x3KT, 3x10KT, 2x20KT
chemicznych - 5
- Na korzyść 7DZ - 2A wykonuje 3 uderzenia jądrowe (2x20KT, 1x40KT)
9/1d wykonuje 1 uderzenie jądrowe o mocy 3KT
4. Natarcie lotnicze 7DZ: 6/1 LMSZ, 5e/1 LMB

5. Podział sił i środków
19pz - 1/17pa
21pz - 7pa (bez 1d)
19/2pz - 2/19pa, kcz 9/1pa
7pcz - z chwilą wejścia w walki - 7dar
DGA - 7 - 2ABAA (bez 2d), 7dar
OPpanc - 7dappanc
OZap - plsap i plmin 1Kbsap
OZR - kid (7bsap)
OJnz - 7bsap (bez kid, pap i plmin 1ksap)
W dyspozycji dcy 7DZ:
- 3/19, 13pz - desant taktyczny
- 7drł
- 7paplot, 1/12paplot

6. Wykorzystanie BMR

Zadania	Wykonawca oraz ilość i moc środków BMR						Przewidywane wyniki
	7DZ		2Armia		9/1drł		
	jądr.	chem.	jądr.	chem.	jądr.	chem.	
Zniszczenie ośrodków bp npla na głównym kierunku uderzenia 7DZ	1x3KT				1x3KT		Sc = 53% (zniszczenie celu)
Obezwładnienie odwodu 16RZ npla	2x10KT	2RCH					Sc = 25% (obezwładnienie celu)
Obezwładnienie odwodu 6DZ npla	1x20KT 1x10KT		1x20KT				
Obezwładnienie odwodu 1KA npla	1x20KT		1x20KT				
Obezwładnienie SD 6DZ npla		1xRCH					
Wsparcie działań desantu taktycznego	1x3KT						
Rezerwa		2xRCH					

7. Wykorzystanie lotnictwa

Zadania	Ilość i rodzaj lotnictwa	
	LMSZ	LMB
Zwalczanie artylerii npla na S	2e/1	-
Obezwładnienie SD 16BZ npla	1e/1	-
Zwalczanie odwodów 6DZ npla	-	2e/1
Zwalczanie odwodów 1KA npla	-	3e/1
Przygotowanie lądowania desantu taktycznego	3e/1	-

8. Czas trwania i układ OPN

(nie rozpracowano)

9. Elementy współdziałania:

- działania oddziałów 7DZ w wypadku kontrataku odwodu 6DZ npla (16BRano)
- działania oddziałów 7DZ w wypadku kontrataku odwodów 1DZ i 1KA npla.

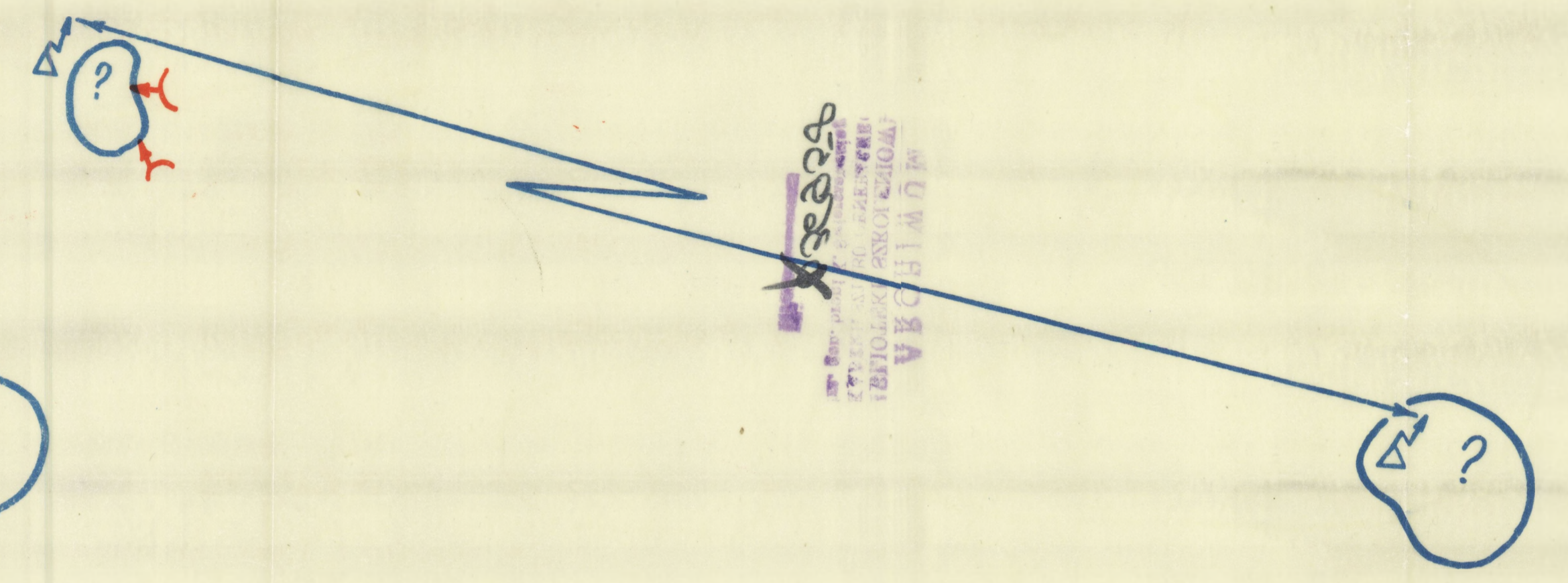
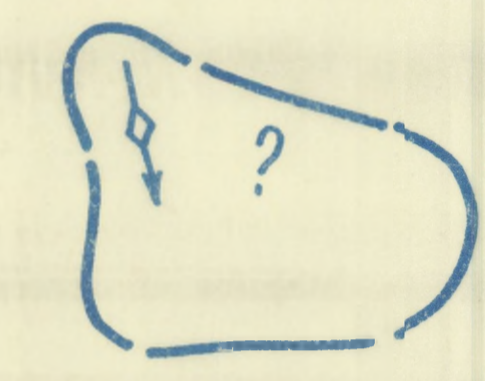
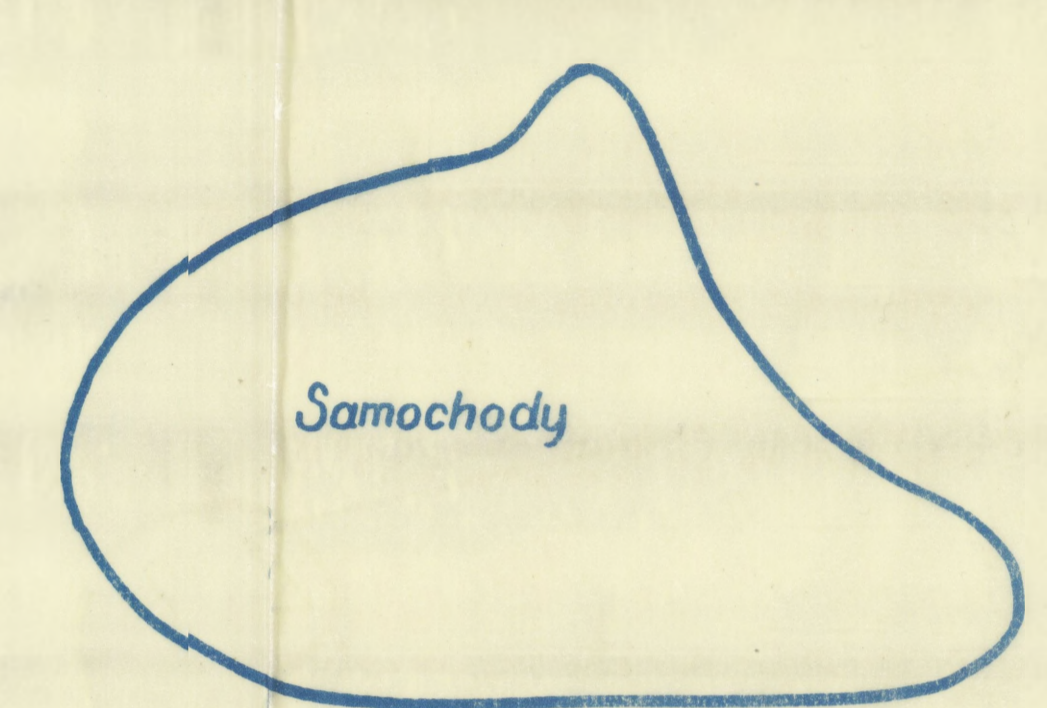
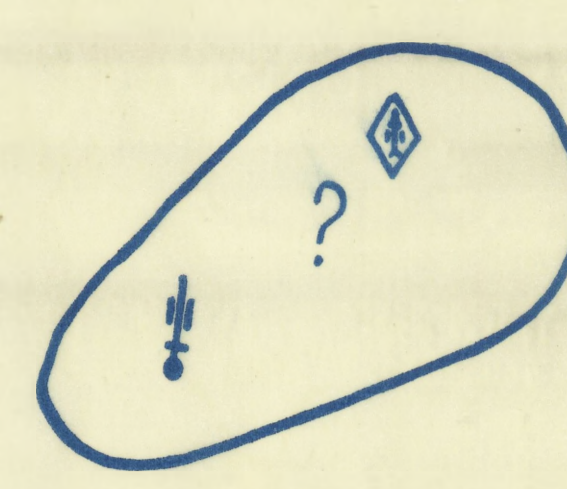
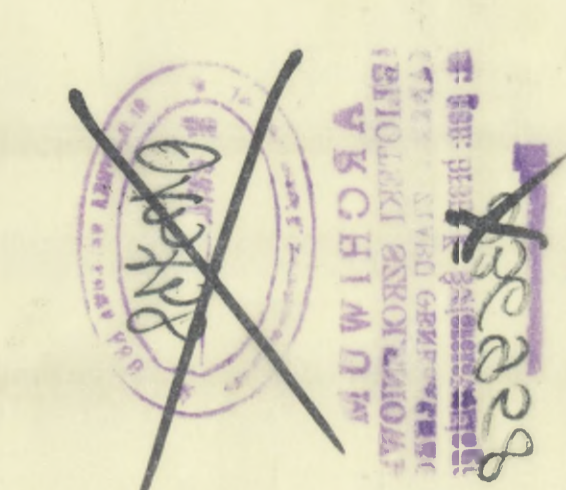
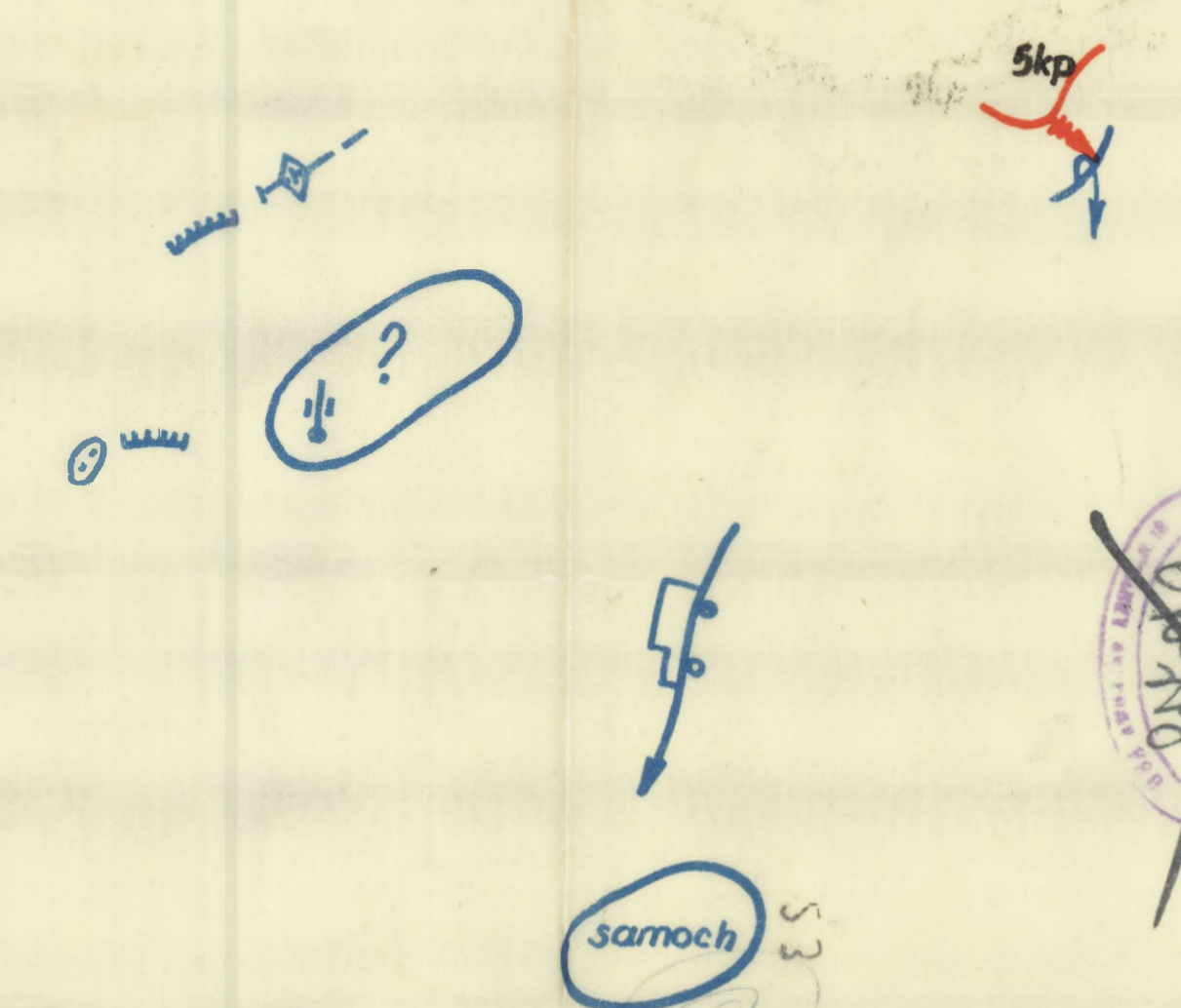
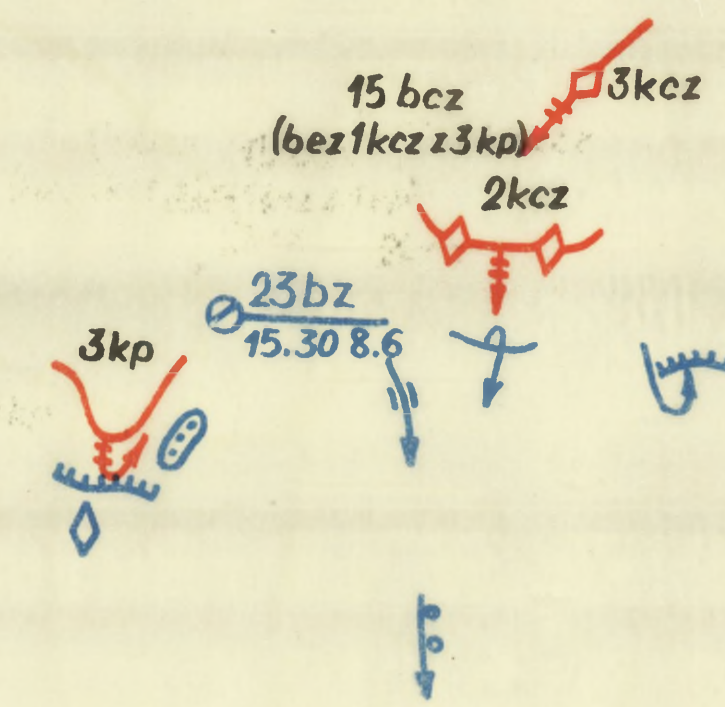
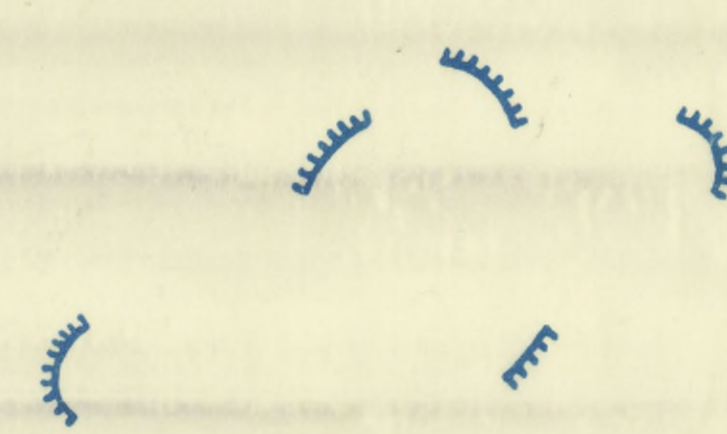
10. Gotowość do natarcia 23.00 6.10

DOWÓDCA 7DZ

(stopień, inię i nazwisko)

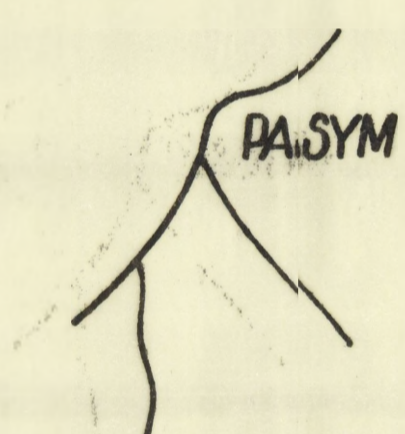
TEMPLIN

806958

GzT SPR 15 pz

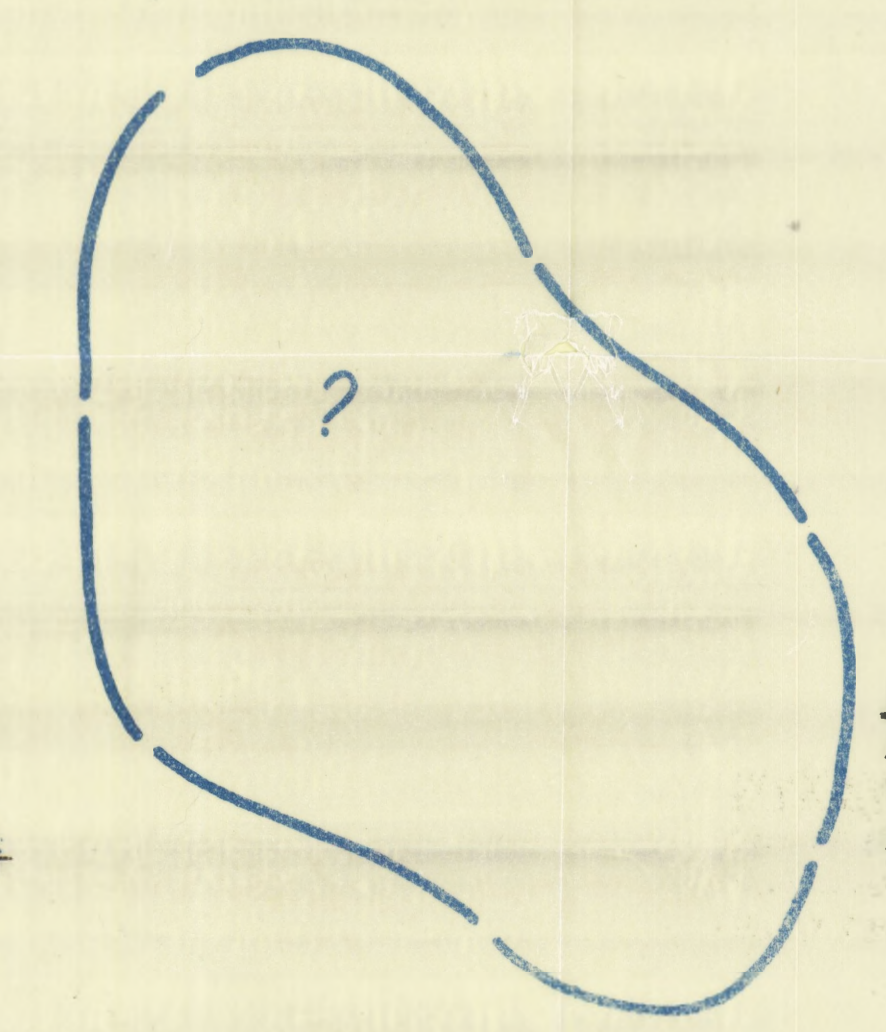
48	54	55	56	57
47				
46				
45				

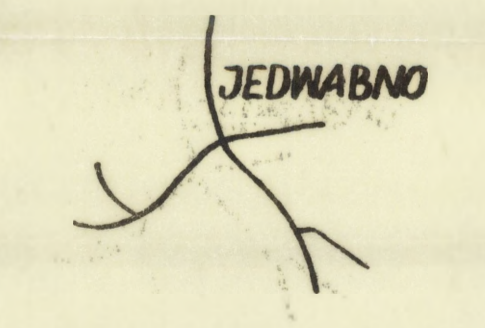
Rejon bazowania
oddziału partyzanckiego „MAZUR”
(około 180 ludzi)

GzT DR 3DZ

OLSZTYNEK

WYKONANO w 500 egz.
Egz. Nr 1 - 500 Zeszyt Takt.
Oprac. Zespół Oficerów
Rys. A.J.dn. 10.10.69r.

GRD-3 3DZ

00 027100
027100000

Załącznik nr 1 do części drugiej

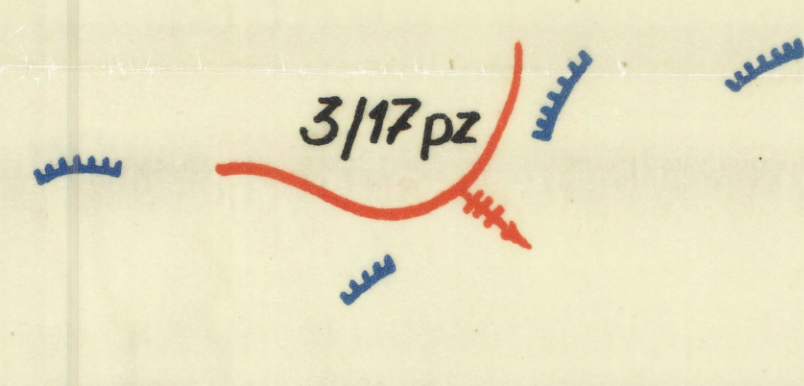
~~TASNE~~
Egz. Nr .....
Poz. Ks. 02772/MW
ARKUSZ Nr 3

2/17 pz
KURPIOSA
027100000
027100000

3dar

17 pz

00	05	06	07	08

1BZ

